

Darai Lajos:

„Minden dolgát szemfényvesztésnek hinnétek.” Jelentés Takács Józsefnek

*Ez volt ám az ember, ha kellett, a gáton,
Nem terem ma párja hetedhét országon;
Ha most feltámadna s eljöne közetek,
Minden dolgát szemfényvesztésnek hinnétek.*
Arany János: Toldi

Lehet, nemcsak Toldi Miklóssal, hanem Takács Józssal is így jártunk, így járnánk, csak fél emberöltő régiségből is. Sűrű, mély, bonyolultan elvont és elvontan bonyolult sok gondolata, akár hihetetlen régiségre utaló megdöbbentő mondanivalója volt. Akkor se nagyon értettük, amikor köztünk volt és előadott, s a homály azóta se nagyon oszlott mondanivalójáról. Amiben nem ő a hibás, és nagyon mi magunk sem. De hogyan lehet kikecmeregnünk ebből a helyzetből?

Úgy, hogy e tanulmányok és munkásság méltatásához tekintetbe kell venni a szerző körülményein túl annak a tárgykörnek az általános és különös állapotát, amelyet ő igyekezett feldolgozni, áttekinteni. Ez pedig *a magyar műveltség egésze*. Amely, ahogy azt Takács József kacifántosnak látszóan, ám teljesen pontosan megfogalmazza: „Van! Bár nincs elősmérve. Létezik! Bár nem nagyon kedveltetik egyes körökben. Létezendik! Bár meg akarják fojta(nd)ni. Létezendni fogand! Mert el nem pusztíthatatik. Létezési, s létezendési valójának léssen-léendend foganatja. Ami itt le van írva, az létezett, s túlélte mindenfajta állat által irányított emberformájú rendszert és létezik-létezendik. Bár manapság hangosan nagy dobra nem verettetik, de van, ha megleti az ember. S ami itt lesz írandva, az már van, volt es, valandott es, valand es, leendésnek kétsége nélkül, de bizonyos körök által kinevelt egyének – némelyek okkal, mások ok nélkül – látszólagosan elfelejtették-elfelejtették, semmivé és barbár hagyománnyá nyilvánították-nyilvánították.”³⁰²

Magyar műveltségünk megnyilvánulása a magyar történelem is, és minden látható, felidézhető és művelhető emlék- és gondolati tartalma. Műveltségünk békés, építő jellegéből és eredményességéből pedig nemcsak annak utánzása, terjedése következett messze földekre, hanem egy idő óta jótéteményeit megszerző támadása szüntelen, amikor és aminek következtében viszont már áldásai nehezen érvényesülhettek számunkra. Mindez pedig nemcsak a régmúlta igaz, hanem – amint Tibai Takács József életútja, saját szűkebb hazájának körülményei, de akár a XX. századi történelmünk mutatja, – egészen napjainkig érvényesül sajnos.

A tárgykör általános állapotára olyan összefüggések jellemzők, kevesek által belátva, hogy a mai megértés nehézségekbe ütközik. Hiszen esetenként akár ötezez, vagy ötvenezer évet kell áthidalni, ha meg akarjuk érteni. Ehhez később, időközbeni, sőt világtörténelmi léptékekkel mérve tegnapi népek és műveltségek nem tudnak könnyen, ezért nem is akarnak kapcsolódni. Az öt-ezer éves előzmény élénkségére példa lehet *a magyar népmese*, amelynek bizonyos tartalmai és alakjai aztán a görög mitológiában folytatódtak. És ahol nem új területi átvétel okozta a jellegzetes változást, hanem a társadalom átalakulása, a harciasok befolyásának térnyerése, az alárendelés általánossá válása, s azonközben az anyajogú világ fértfiuralmassá tévése. Ennek belátására és alkalmazására sem hajlik a modern világ, nemhogy az ötvenezer éves kapcsolatok

³⁰² Tibai Takács (2019a) József: „Nincsen címe, de majd lesz! avagy ilyen nincsen, mégis van!” *E kötetben*, p. 13.

figyelembe vételére. Pedig rövidebb időtávú magyarázat nincs földrésznyi távolságokról hozott vagy odavitt kapcsolatokra, hasonlóságokra. Mégha a józanészi következetességet feladva a mai tudomány elfogadja is a kilencezer kilométer kiterjedésű ókori birodalmak létét, bármilyen, a kapcsolattartást, egyáltalán az oda, akkora távolságra való viszonylag gyorsnak tekinthető eljutást bizonyító levezetés nélkül.

Műveltségünk különös, azaz jelenkori állapota pedig az általános helyzetből következik, amit a *nemzeti műhelyek* a magyar nemzet és műveltség elnyomásának tekintenek, mind a világhatalmak, mind a környező államok részéről, de még a magyarságukat ilyen módon megtagadó honfitásaink részéről is. Pedig az átvételt, a felhasználást, a kiterjesztett folytatást nem szabad pusztán elnyomásnak tekinteni. Kezdődött a kereszténység felvételével szerintük, amikor a falusi, azaz pogány műveltségi tartalmak háttérbe szorultak. Holott magát a *kereszténységet is leginkább a magyar műveltség mellérendelő jellegéből lehet eredeztetni*, és bizonyított tény Atila és hunjai keresztény mivolta. Sőt az pedig köztudott, hogy keresztény államiséget csak kevéssel a hunoké előtt ismerünk. De ennek ellenére mindenki elfogadja a legkeményebb – római – alárendelő területen élénk tárt világvallás keletkezést, és szenvedjük mindezt a megosztást a Koppányozástól a kereszténység mai lenézéséig.

Elfogadva, hogy a *nyolcezer éves itteni földművesség írásjelei* nem lehetnek folytonosak a középkor végéről ismert írásunkkal, hanem azokat a mai Kínából kellett idehozni, sőt amihez a népet is majdnem olyan távolról. Elfogadva, hogy a többihez képest négyezer éves előnyt felmutató Kárpát-medencei fémművesség, avagy a négyszázezer éves itteni kézművesség nem tudta kiszolgálni a katonaságunkat, amikor védekezést – honvédelmet – kellett alkalmaznunk, hanem a harciasságunkat szintén a távoli szeppei területekről kell eredeztetni. Nem is beszélve *magyar nyelvünk*ről, amely olyannyira egyedülálló a világban, kifejező erőt és a folyton változó, bővülő valóságra alkalmazhatóságát tekintve, hogy csak a gyökér- vagy gyökszavak terén meglévő összehasonlíthatatlanul nagy többletre utaljunk, vagy a ragok, jelek és képzők utolérhetetlen gazdagságára, hogy nyelvünk olyan világörökségnek számít, amelynek elherdálása ma a növény- és állatfajok százazrei kipusztításának kárával és veszélyével vetekszik.

Ehhez képest kell tehát Tibai Takács József kutatási eredményeire és műveltségőrző tevékenységére tekintenünk. Amint a magunkéra is, amit pedig ő vezérlött, vezérlene, ha ismernénk. Az övé gondolati és hagyományi mélységére, a miénk felszínes, hatalmi játszmákat kiszolgáló mivoltára — ha nem vigyázunk!

Vigyázó figyelmünket tehát önmagunk olyan jellegzetességeire kell összpontosítanunk, amiket magától értetődőnek veszünk, vagy amiknek tudatában sem vagyunk. Ehhez jön jól nekünk Takács Józsi, akinek pedig még szülőföldje, a világtól elzárt és ezért minden titkot, régiséget jól megőrző Gömör öregjei jöttek jól. Nem volt rest megtanulni tőlük a máshonnan nem megtanulhatót, felfogni jelentőségét és megpróbálni továbbadni az értetlen világban. Az volt az ő egyik szerencséje, ami a miénk is, hogy találkozott a Zürichi Magyar Történelmi Egyesülettel, és mi ott övele, aminek eredménye ez a – sajnos hiányos – tanulmánykötet.

Mielőtt azonban összegeznénk az ő kikerülhetetlen és örökérvényű gondolatait, nézzük meg, hogy mi hová és meddig jutottunk az ő általa mutatott úton, útírány szerint az ő halála után eltelt, elmúlt két évtizedben. Kutatási eredményeinket amúgy sem haszontalan összegezni, sőt, ezzel tiszteleghetünk méltóképpen Tibai Takács József élete és munkássága előtt. Mégha egy ilyen rövid írásban csak korlátozott mértékben tudjuk is, és csak a magunk nevében ezt a summarizációt megtenni. Csak vázlatosan jelezzük tehát, hogy a további eredmények nemcsak az eddig művelt területen születtek, pontosítva korábbi állításainkat, kiegészítvén és megerősítvén ezeket, hanem egyéb területeken is újabb tények feltárásához jutottunk, amelyek részben hangsúlyeltolásokhoz vezettek.

A hangsúlyeltolódás egyik példája, hogy lelepleződött a közép-ázsiai származtatási elmélet is,³⁰³ ezért úgy látszik, hogy a Kárpát-medencei hun, illetve az Atila halála utáni helyi hunutód, inkább bolgár, mint gót *államszervezés* az uralkodó csoport jelképi túlsúlyát mutatja, amint ennek az Árpád vezér vezette magyar visszaállítása is. Ami az ilyen hatalom természetének megfelelően kiterjedt még a népnevekre, a helynevekre, a várföldi vagy megyerendszerre, a fő és altisztségekre is, mert mind a központ meghatározó hatását tükrözi. Ami még inkább megerősít bennünket *őshonos európai nép mivoltunk* hangoztatásában. A hangsúlyt sosem a hunok és Árpád katonái hódító fellépésére tettük, hanem a honegyesítő katonai képességükre. A *honegyesítés* más társadalomszervezést igényelt, mint a mellérendelő mezőgazdaságé, s ami nagyon lényeges: a *honvédelem* is mozgatta, nem a hódítás. Ezt mindig hangsúlyoztuk, de az újabban megismert tények, például a hun kori kereszténységünkről³⁰⁴ s a türköktől való határozott eltérésünkről,³⁰⁵ vagy az uralkodó családunk – Atilától Árpádig tartó – közvetlen folytonosságáról, ezek mind tovább erősítik a népet szolgáló *hun, hun utód bolgár és magyar hatalom* létezését, különösen az után, hogy a hunok távoli, keleti származtatás elméletének hamis volta nyilvánvalóvá vált.³⁰⁶

Ettől még fenn kell tartanunk, hogy vezető rétegünk, ha – íjjal-nyíllal harcolván – meg is felel a görögök ezt jelző „szkíta” szavának, nem azonos azokkal a hódító hatalmi csoportosulásokkal a szteppén, akiktől mi korábban is elhatároltuk elődeinket. Azok a kevésbé ismert hatalmak nem érkezhettek ugyanis ide meghódítani a Kárpát-medencét onnan valahonnan, ahonnan évezredekkel korábban, az errefelé dúló kurgán-inváziók idején,³⁰⁷ így azok a távoli hódító népek sem őseink, sem legközelebbi rokonaink nem lehetnek.³⁰⁸ Azaz amikor a krónikáink majdhogya nem békés hatalomváltásról szólnak, (hatalomba) visszatérésről „honfoglalás” helyett, az a visszatérő, visszaálló uralkodó család elfogadottságára utal, és nem a nép, meg vezetői valami távoli helyről való beköltözésére, ide, a Kárpát-medencébe.

A szövetségi kapcsolat is inkább a Kárpát-medencén belül képzelhető el, nem is annyira más népekkel, mint az őket vezető hatalmakkal, a magyar főhatalomnak alárendeltekkel. Ugyanis, a „szeppeinek” hangoztatott, de semmilyen megalapozott kapcsolatot nem mutató, csak a felszínes szkítizmus fogalomra alapozott testvériséget és rokonságot valójában semmilyen megbízható adat nem támasztja alá. Eddig valós ismereteink szerint a mai magyarság elődei sosem voltak tagjai a mai „keleti népek” közösségének, még ha ez a tévedés meggyökerezett is a finnugor eredetet – egyébként helyesen – tagadók fejében, és első látásra az ősi műveltségi hasonlóságok, azonosságok ezt sugallhatják is. Más kérdés, hogy ezeknek a műveltségi hasonlóságoknak is „a körmére kell nézni” és elhatárolni az esetlegesen több tízezer éves emberi mélységű kapcsolódást, közös eredetet³⁰⁹ attól a helyzettől, amit a régészeti feltárásoknak az – esetlegesen meghamisított – ókori és középkori írásbeli adatokkal való összevetése mutat.

³⁰³ Darai (2018) Lajos: „Árpád Atila örökén – a magyarok őseik útján.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXXIII. évfolyam 11. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2018/B.

http://epa.oszk.hu/01400/01445/00053/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2018_11_092-237.pdf.

³⁰⁴ Vesd össze Darai (2012) Lajos: „Kereszténységünk a hunoktól a magyarokig. Zachar József (1943–2009) szellemi végrendeletéből.” *Szilaj Csikó. A társadalmi önszerveződés honlapja*. Feltöltve: 2012. május 16.

http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyarostortenet#!_magyar-ostortenet/ker-hun-avar-magyar.

³⁰⁵ Nógrády (2016) Mihály. „A nevek bizonyítanak. A magyarok nevei, kilétük és őshazájuk.”. *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXXI. évfolyam 5. szám.

http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0933-0978.pdf.

³⁰⁶ Darai (2018), pp. 92-103.

³⁰⁷ Darai (2015a) Lajos: „A körgánok hatalmi párhuzama: erődített élettér.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXX. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/A.

http://epa.oszk.hu/01400/01445/00013/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_2_156-204.pdf.

³⁰⁸ Ebben téved tehát Mario Alinei az *Ősi kapocs. A magyar-etruszk nyelvrokonság* (Allprint Kiadó, Budapest, 2004.) című könyvében.

³⁰⁹ Itt leginkább a sikeres gravetti műveltség terjedésére gondolhatunk.

Utóbbi esetben megengedve, illetve megragadva azt a lehetőséget is, amikor az egyeztetésben a hasonlóságok, sőt azonosságok magyarázatára elegendő az időbeli távolság, nem kell térbeliek legyőztetésének hókuszpókuszával foglalkozni.

A történelmet győztesek írják, – írták eddig legalábbis – ezért a hódítás és a hódítók kerültek előtérbe, nem a meghódítottak, leigáztak, akik mindennek az alapját szolgáltatták, s életben maradásuk érdekében kiváló eszközökkel, eljárásokkal szolgálták ki a hatalmat. A történetírás mai időszámításunkig eposzokra, mitológiákra alapozott, ez pedig lehetővé tette az uralkodó réteg dicső múltjának felnagyítását a történetírói jelent megelőző időkre. Így például – a mai történetírás által elismerten³¹⁰ – Róma alapításától az augustusi korig minden csak legenda. Ezek a visszavetítések a későbbi korok színvonalát megidézően történtek, sok érthetetlen jelenséget szülve, amelyeket szó nélkül, merő megszokásból elfogadunk. Az uralkodó réteg érdekében a történetírás eltakarja előlünk, hogy a hódítás már a kurgán inváziók óta leginkább rombolt, mint épített, de a történelem kizárólag a hódítókról szól, azok sikerét a végletekig eltulozva, azok nevét fenntartva, ellenben a meghódítottokról semmit nem tudunk, se azt, hogy miért volt érdemes őket meghódítani, se a nevüket. A hódító hadseregek hatékonysága mellé sosem tették oda a háterszág teljesítményét, és hogy ezt nem a katonáknak, hanem a háteret biztosító földműves–kézműves rétegnek kell köszönni.

A legendára utaló jelzések, megfontolások, példák közül az első, igen feltűnő jelenség Nagy Sándor világbirodalma. Ennek a birodalomnak a kiterjedése Babilon fővárostól nyugatra 4800, keletre 3800 km volt, a történettudomány mai állása szerint. De hogy ez akkoriban a katonai logisztika milyen teljesítményeit követelte meg, arról általában nem beszélnek. Hogy abban az időben miként volt lehetséges akkora távolságra akkora csapatméret mozgatása, irányítása, mint amiről a híradások szólnak – ráadásul olyan rövid idő alatt. Így az alexandroszi birodalom léte ugyan bizonyosság számunkra, de hogy végső soron kinek az érdeméből állott fenn, arról nem sokat tudunk. Eddig elegendőnek tartották a vezér szervezőzsenijét emlegetni, azaz isteni mivoltát.³¹¹ És egyáltalán: az irányító réteg felsőbbrendűségét népszerűsíti minden írás arról a korról, mindmáig. Ennek megfelelően Nagy Sándor hódítási útvonalát igen pontosan ismerjük, precíz a leírása, de a berendezkedésről, az ellátás megszervezéséről jóformán semmit sem tudunk. Mert akkor a helyi lakosságot is dicsérni kellett volna. Pedig maga Nagy Sándor is melléjük állt, értékelte őket, annak ellenére, hogy nevelője, a filozófus Arisztotelész azt tanította neki, hogy a nem görögök mind barbárok, csak rabszolgának jók. És Nagy Sándor birodalmának már mintegy előképe az Óperzsa Birodalom, nehogy egyedülinek, elképzelhetetlennek véljük Nagy Sándor teljesítményét: azt már megelőzte a homályba vesző időkben a perzsa terjeszkedés, kimondottan istenkirállyal az élén.

A világhódítás és az igen nagy kiterjedésű birodalom – mint a nagyság mintaképe – fennmaradt a későbbiek során is, alig változott annak térképe, legfeljebb kicsit nyugatabbra csúszatták a római birodalom esetében,³¹² hogy majd annak „folytatása” az újabb időkben felérjen a modern korig. De kiterjedésének növekedésével egyúttal megmutatta „előre lépését” a korábbi birodalomhoz képest, azaz vezető rétegének „fejlődését, még magasabb színvonalra emelkedését”. A történetírás aztán össze is hasonlította a korábbi és későbbi birodalmi vezéreket, a nagy hadvezér, hódító Julius Caesar pedig a későbbi császárság névadója lett a legújabb időkig. Sőt még a török császár is példaképének tartotta Nagy Sándort. Mahmud Terdzüman történeti

³¹⁰ Például Sztrabón ilyen megjegyzésére hivatkozva.

³¹¹ Érdekes, hogy ezt az isteni mivoltot indoklásként elfogadja – egyfajta vezéri zsenialitásnak tekintve – a magyar érdemeket például oly hevesen tagadó, azok bizonyítékaira olyannyira finnyás „történész társadalom”.

³¹² Darai (2015b) Lajos: „Az első világháború és magyar veszteségeinek legmélyebb gyökerei.” *A Hazáért! A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület második emlékkonferenciája*. Budapest, 2015. április 24. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXX. évfolyam 3. szám. http://epa.oszk.hu/01400/01445/00014/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_3.pdf.

művében³¹³ Iszkender története Vass Előd szerint³¹⁴ a török népi regényekre (hősi eposzokra) hasonlít, és azért hozza ide írásában Nagy Sándort a bajorból lett török fordító, hogy Szulejmán szultán nagymértékben túlszárnyalhassa Nagy Sándort azzal, hogy legyőzi a magyarokat.

Majd pedig a római birodalom óta birodalom birodalomnak hátán látható a modern térképeken, időben egymásra rétegződve. A szerkezet alig változik, csak a határok módosulnak néha kissé, kifejezve az újonnan támadt birodalmi érdeket. Annak ellenére, amire Csihák György rámutatott: „Amit mi határnak ismerünk, senki ne keresse Európában egy-két ezer évvel ezelőtt. Mária Terézia (1717–1780) idején jött divatba – de akkor inkább azt jelezte, hogy az azon a területen élő emberek kinek fizessenek adót. Volt valami határféle korábban is, de innentől kezdve a dolog egyre szigorodott – egészen a vasfüggönyig, amit azóta lebontottak és más rendszerek helyettesítenek.”³¹⁵ A térképeken viszont szinte a vasfüggöny szigorát mutató országhatárokat látunk a korai időkből – ezek szerint kiáltó anakronizmussal, azaz a modern kort visszavetítve a múltba. Tehát ez a régi eredetű és majdnem általánosan elfogadott birodalmi szemlélet alakítja a történelmi határokat és határozza meg az ott lakó különböző népek sorsát.³¹⁶

A nagy méretekre való törekvés „az ázsiai birodalomképzés” hagyományát követve nyert teret Európában a római birodalom alakjában, de később Ázsiában is folytatódott ez a hagyomány, hogy csak a kínai vagy a mongol birodalomra utaljunk – legalábbis a történetírásból. Ennek a történelemhamisításnak a célja az lehet, hogy a modern korban se legyen kirívó, ha egyetlen központban, esetleg egyetlen ember dönt tíz- és százmilliók sorsáról. Ha ez már az ókorban is így volt, mennyivel inkább így kell lennie ma! – zúgják a fülünkbe. Pedig éppen a magyar hatalom- és uralomeszme mutatja meg, hogy másképpen is lehet élni, mint birodalmi alávetésben.³¹⁷ Bár az is igaz, hogy mindebben egyre jobban elszigetelődött a magyar hatalom, amelyre egyre többen törtek rá, hogy ne kerülhesse el ez az ősi mellérendelést mindvégig hűen őrző terület, sem egyetlen népe az alávetés sorsát, ne tarthassa meg üdvös függetlenségét, birodalmon kívüliségét. A folyamat igen sokáig tartott, mígnem az első világháború végzete kellett betetőzéséhez és országunk véglegesnek szánt szétदारabolásához.

A Kárpát-medence nagyszámú népessége kizárta magából a kurgán inváziók máshol erős hatását, azután pedig a harcias hódítókat beolvasztotta, és végül saját haderőt állított a maga védelmére. Az írott történelem ókora és középkora szintén a békés, építő életmód és védelmi képességek tekintetében eredményes minálunk. Érvényesül a termékeny föld és a hagyományos szorgalom nyújtotta gazdagság lelki hatása, az egyenrangúság és a munkamegosztó együttműködés ereje. Ezért olyan – nagyközösséget szervező – elvi és intézményi együttest, amelyet modern szóval államnak nevezünk, a Kárpát-medencei magyar ókorban és középkorban is többet láthatunk, elvét ott megragadhatjuk, onnét kivonatolhatjuk. Tennünk kell ezt annak ellenére, hogy kevés elsődleges adat áll rendelkezésre, mert ez az adatszegénység az ellenkező szemléletmódból, a mai államfelfogásból fakad, amely valamiféle késői nyugati mintát kiált ki mércének, sőt eszményinek, és azt keresi visszafelé.

³¹³ Terdzsüman (1982), Mahmud: *Tarih-i Üngürüş*. Magvető, Budapest, 1982.

³¹⁴ Terdzsüman (1982), Előszó, pp. 9-10.

³¹⁵ Csihák (2015) György: „Burgenland – körül-belül.” *A Hazáért! A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara, valamint a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület centenáriumi rendezvénye. Budapest, 2014. november 28. Acta Historica Hungarica Turiciensia XXX. évfolyam 1. szám. p. 12.*
http://epa.oszk.hu/01400/01445/00012/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2015_1_062-106.pdf.

³¹⁶ Aki pedig ennek ellentmondana, azt jó messziről idevándoroltatják már Bátorbanszületett Konstantin történetírása óta.

³¹⁷ Vesd össze Cser (2010) Ferenc, Darai Lajos: „Nemzeti mítoszaink: A magyar hatalom- és uralomeszme eredete.” Pannon Kultúráközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2010/A. *Acta Historica Hungarica Turiciensia XXV. évfolyam 3. szám, pp. 18-62.* és Darai (2016) Lajos: „A magyar állam jelleme: képviselő, nemzet.” Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. *Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 5. szám, 2016. pp. 320-426.*

Megengedhetetlen azonban a mai államfogalmat egyetemes államfogalomként kezelni, és úgy tekinteni, mintha minden korábbi mozzanat ezt szolgálta, építette volna fel. A fogalom elvi tartalma csak a modern korra teljesedett ki. S többek között azért helytelen, mert a mai, mindenre kiterjedni törekvő állami szabályozás, ellenőrzés – megerőszkolva az ember világát, kiiktatva a közösségi, társadalmi szerveződés előnyeit, a nagy többség érdekérvényesítését – nemcsak elszegényít bennünket, de végveszélybe sodorja az emberiség egészséges életét. Ezért ez az állam, elméletileg nem lehet minden állam legjobbika, mérvadója, amihez hasonlítva értékelni kellene a múlt állami jellegű megnyilvánulásait. Hiszen ez az értékelés pusztán azt célozza, hogy igazolja és kidomborítsa a mindenkori nyugat előnyét hozzánk, „keletiekhez” képest. Tartalmi vonatkozásban pedig középkori történelmünk a maga ókori római, hun és a többi előzményével olyan mintát szolgáltat, amelynek csúcspontja a *Megszentelt Korona-eszme*, majd Korona-tan, és végül a mi középkori állami berendezkedésünk gyakorlata. De mondhatjuk, hogy minket nem zavar, ha az állammal kapcsolatos régi görög és római fogalmak jelentése gazdagodott az idők során, mert állami életünkben minden olyan jelentési árnyalatot felfedezhetünk, amelyet sokan eleve nyugaton keresnek.

Van nálunk még egy további óriási előny a nyugati világhoz képest, amelyről történetírásunk nem hajlandó tudomást venni: itt az eurázsiai földrész minden hatalmi tapasztalatát összegző és így *igen erős katonaság* tevékenykedett, a hun, az avar és a magyar nevezetű seregek idején egyaránt. Ezt e hatalmi tényezők fölénye és kiemelkedő sikerei eléggé bizonyítják. Márpedig ezt a katonai képességet az államszerkezet vagy államszervezet nyugat-európai mintaként szerepeltetett alakzatai meg sem közelítették. Mindennek eltüntetését azzal a bűvésztüccsel végzi a nyugatias történettudomány nálunk is, hogy az elvont állameszményhez közelinek mutatja a Nyugatot, és távolinak a Keletet, beleértve minket. Ehhez az „elmaradott keleti társadalomfejlődésből” fakadt állami jellegzetességhez kötik a magyarokat, mint a szteppén megjelenő újbarbárokat, akik ekkor még csak azon a szinten lettek volna, mint a fél évezreddel korábbi népvándorlás kor germán barbárai. Amint a germánokat hódoltató hunok és a magyarokat hódoltató türkök szintje között se lett volna különbség. De ez nincs így, hiszen elődeink – mint már sokszor bizonyítottuk – sosem éltek a szteppén. És ezt az összemosási gyakorlatot germánok és magyarok, hunok és türkök közt szintén ki kell dobni.

A győztes hun szervezetet nem lehet a legyőzött germánnal azonosnak venni. Ennél sokkal árnyaltabb képünk van Európa késő ókoráról, kora középkoráról. Ebben sem a kurganizálást végzőket, sem a nordikus hitvilág felsőbbrendűségére építő hódítókat, majd a legkésőbbben északról indult germán hatalmi csoportokat nem lehet egy napon említeni a szarmaták óta a párthus–perzsa tapasztalatokat is érvényesítő hun/magyar harcmodorral, amely nem a kegyetlen hódítást, hanem *a letelepedettekkel szövetséges katonai védelmi műveleteket* jelentette. A gótok végigpusztították Dél- és Nyugat-Európát, a Hun Birodalom pedig a tényleges európai területen tudta egyesíteni a harcias törzseket és a letelepült földműveseket és kézműveseket. A Kárpát-medencében a hun hatalmat követő avarnak nevezett pedig már államszervezeti szinten máig folytonos intézményeket vezetett be. Az árpádi magyarok – ismeretesen – folytatták az avar államépítés és védművi tevékenység eredményességét, sőt az avar világ vallási téren a keresztény előzményt jelentette, valamint a magyar hatalom fegyveres ereje hozzájárult a nyugat-európai terület és hatalom megszilárdításához, mégha azt a hálátlan nyugat a mi rabló hadjáratainknak tünteti is fel.

A már sokat emlegetett magyar mellérendeléses viszonyok, mellérendelő gondolkodás ugyanúgy jellemezte a magyar államiséget, közéletet, mint a mindennapi életet. Hogy mi volt az állami gyakorlat minálunk, abban a *Sacra Regni Hungarici Corona és a hozzá kötött közjog* tudhat a legjobban eligazítani bennünket. Sok tény és érvet feltártak a kutatók ezzel kapcsolatban, de sok a nyugati mintára járó gondolkodásmód tévelygése is. Ez az igen régi hagyományok és hatalomközvetítő szentelés által Megszentelt Koronánk még manapság is közvetít időtálló

eszméket, szolgáltat felhasználható gondolatokat, s teszi ezt a hajdani Magyarország több évszázadon át létező és ható alkotmánya letéteményeseként. Ma, amikor szinte a földgolyó egész lakossága állandó rettegésben él, hogy az egymást meghódító erők magasabbrendűségük, vagy hatalmuk elismertetése érdekében mikor és hol robbantanak ki egyre újabb háborút, háttérbe szorítják az emberi élet biztonságát, szépségét, ez a magyar alkotmány és alkotmányos állami berendezkedés – a keletkezési idejekor Eurázsiaiban általánosan szigorúan alárendelő és nyugaton hűbéri körülmények között – olyan alapjogokat határozott meg és biztosított a területén élők számára, amelyek a mai, pattanásig feszült nemzetközi viszonyok közepette is iránymutató megoldást nyújthatnak a különböző nyelvű, kultúrájú emberek, népek együttélésére, együttes tevékenységére. Magyarországnak így évezredesnél is jóval régebbi írott alkotmánya a Megszentelt Koronához kapcsolódik, mint eszme, és később a Szentkorona-tan alakjában öltött közjogi alakot.

Ennek lényege, hogy a *Sacra Corona Radix: omnium Bonitum et Jurium*, azaz a Megszentelt Korona az ország tulajdonosa: minden javak és jogok gyökere. Nem tárgy, hanem „élő-lény”, aki magában egyesíti a hozzá tartozó területen élő uralkodó és nem uralkodó embereket. Olyan lény, vonatkoztatási tényező, akivel a királyt beavatják, akire a király is felesküszik, akinek nevében felelősségre vonható. Ebbe a felelősségébe belefoglaltatik a Megszentelt Korona országa területén élő minden ember: nyelvre, vallásra, népi hovatartozásra és gazdagságra való tekintet nélkül. A király, a nemesség és az egyszerű nép, a várjobbágytól a pusztai állattenyésztőig, a cigány, a zsidó, a tót, a román, a keresztény stb. egyaránt része a Koronának. Aminthogy a magyar népek földjén a Megszentelt Korona a tulajdonos, embert ember nem birtokol³¹⁸ – és ez a helyzet egészen Mária Terézia koráig terjed.

Mint Molnár Kálmán összegezte, „a magyar közjog terminológiája, már a Werbőczyt megelőző három évszázadon át a magyar államot a szent koronával jelképezte, a magyar állam és a szent korona kifejezéseket egyértelműeknek tekintette. E terminológia szerint az állami főhatalom a szent korona hatalma, a felségjogok a szent korona jogai, az állami javak és jövedelmek a szent korona javai és jövedelmei, minden birtokjognak gyökere a szent koronában van, a törvényes birtokos magvaszakadtával minden nemesi birtok örököse a szent korona, az államterület a szent korona területe, a szövetségek és szerződések a szent korona nevében kötnek. Aki és ami ebben az országban közjogi jelentőséggel bír, ezt a jelentőségét a szent koronával való kapcsolatából meríti. A szent korona fogja össze az állam alkotó elemeit és atomjait szerves egészbe, s a minden tényezőt összefoglaló szent koronában jut kifejezésre az állam legmagasabb hatalma, szuverenitása. A királyt a nemesek választják, a nemességet a király adományozza, így fonódik össze minden alkotmányjogi tényező a szent koronában, amelynek feje a király, tagjai a nemesek, a szent korona egész teste pedig a magyar állam törvényhozó szervében áll előttünk, ahol a törvényt előkészítő népképviselő és a szentesítő király közös akaratával kimunkált legmagasabb, korlátlan és felelőtlen államakarat jut kifejezésre. Nemzetet és királyt egymással szembeállítani a magyar közjog értelmében nem lehet. A magyar nemzet a magyar nép az ő közhatalmi szervezetében, s ennek a szervezetnek a csúcspontján áll a legelső magyar ember, a legfőbb nemzetszerv: a király. Király nélkül csonka az állami szervezet, csonka a szent korona teste, csonka a nemzet is. A Szentkorona-tanának az a lényege, hogy az állami főhatalom megnyilvánulása, az állami akarat szuverén kijelentése sem egyedül a király által, sem egyedül a népképviselői szerv által nem történhetik, hanem csupán a kettőnek egyformán nélkülözhetetlen közreműködésével juthat kifejezésre, amint azt csaknem három évszázaddal Werbőczy után az 1791: XII. t.-c. így fejezi ki: 'A törvények alkotásának, eltörlésének és magyarázásának joga Magyarországon a törvényesen megkoronázott királyt és az országgyűlésre

³¹⁸ Molnár (1927) Kálmán Dr. egyetemi tanár: *A Szent Korona-tan kifejlődése és mai jelentősége. A Magyar Nők Szent Korona Szövetségében 1927. február 2-án tartott előadás.* Dunántúl Egyetemi Nyomdája Pécs, 1927. http://mtdportal.extra.hu/books/molnar_kalman_a_szent_koronatan_kifejlodes.pdf.

törvényesen összesereglett karokat és rendeket közösen illeti meg, s másképp nem gyakorolható”.³¹⁹

A Korona-tan szellemét azonban nem a késői Habsburg (azaz Lotaringiai) uralom idején kiterjesztett uralmi rend, hanem a Kárpát-medence ősi műveltségi felfogása, a mellérendelés határozta meg. Az újkőkorszaktól kezdődően a Kárpát-medence folyamatosan lakott volt, azon belül több magas szintű – nem városias jellegű – műveltség élt, köztük a Keleti-Kárpátok körzetében olyanok is, amelyek több évezredig virágoztak. Ez utóbbiak – a Kárpát-medencén belül és kívül ama keleti löszös, földművelésre alkalmas területekre kinyúlóan – fémfeldolgozó, földművelő, egyenrangúságra épülő társadalomban éltek egészen a római korig. És ez a népi műveltség alapvetően az ősi emberi szemléleti módot őrzi még mai megnyilvánulásaiban is. Ez pedig a mellérendelés. 1124 éve, az ún. honfoglalás korában a Kárpát-medence lakói elsősorban nem szteppeit, hanem földművelő műveltséggel rendelkeztek. Minden adat szerint a letelepedett, földművelő őslakók voltak akkoriban többségben, így ezek nyelvének illetett ebben a térségben fennmaradnia. Márpedig a Kárpát-medence lakói döntő tömegükben magyarul beszélnek, azaz ezt a nyelvet és az ehhez kapcsolódó műveltséget kell az őslakók nyelvének és műveltségének nyilvánítanunk.

Így nincs okunk honfoglalóknak nevezni a Pannóniát elfoglaló harcosokat, akik elől a római katonák elfutottak, Anonymus szerint. Mert egyrészt a lakosság felszabadítónak tekintette és örömmel fogadta őket, másrészt „Árpád vezér meg minden főembere, az összes magyarországi katonával együtt bevonulva megszállta Atila király városát.”³²⁰ Azaz nemcsak a bejött Árpád-katonaság vett részt a hadműveletekben és az azt követő ünnepségen. Hanem még kik? Bátynyi Pál szerint az itt élő és az ország keleti felét már maguk felszabadító vengerek, akiknek korábban Báton nevű vezérük ismert.³²¹ És ha ők lehettek az Anonymus emlegette kunok, akkor Árpád katonái meg a katonáihoz intézett beszédében megszólított szittyák.³²² Bátynyi még a székelyekre is felhívja a figyelmet, hogy ezzel kapcsolatban a krónikák megemlékeznek róluk.

Nem lehet erre a kettős műveltség gondolatát alkalmazni, amit a mai régészet szinte már egész Euráziára nézve általános társadalmi gyakorlatnak tekint, hiszen amikor a magyar nyelvet és műveltséget a Kárpát-medence őslakóinak tulajdonítjuk, nem lehet az imént taglalt okokból az ún. honfoglalókat az őslakók fölé települt katonai elitként értelmezni, amely aztán a magyar elnevezést adta volna a népre vonatkozóan, amint a bolgárok esetében hasonlóképp történt. Ehelyett Bátynyi olyan történeteket említ, amelyeket szerinte semmiképpen nem lehet hódító honfoglalásnak tekinteni. Nagy jelentősége volt, hogy a Kárpát-medence közepét felszabadító vengerek „a morvák további előnyomulását a Bánhida melletti nagy jelentőségű csatában megállították”.³²³ Ezt azzal látja bizonyítottnak, hogy „Kézai Simon: Gesta Hungarorum című történeti művében Szvatopluk fejedelem legyőzéséről ír, aki azonban a honfoglaláskor már nem él.”³²⁴ A morvák sok kegyetlenkedése utáni sikeres megállításának és Nyugat-Dunántúlról való

³¹⁹ Molnár (1927), pp. 7-9.

³²⁰ „...dux arpad et omnes sui primates cum omnibus militibus hungarie intraverunt in civitatem atthile regis.” (https://la.wikisource.org/wiki/Gesta_Hungarorum#De_portu_Moger. Saját fordítás.)

³²¹ Bátynyi (2009) Pál: „A magyarok letelepedése a Kárpát-medencében.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXIV. évfolyam 2. szám. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2009/A. http://epa.oszk.hu/01400/01445/00002/pdf/acta_hist_01445_2009_2.pdf.

³²² Anonymus (1977): *Gesta Hungarorum*. Fordította Pais Dezső. Magyar Helikon, Budapest, 1977. 39. fejezet.

³²³ Bátynyi (2009), p. 28.

³²⁴ Szegfű László szerint Szvatopluknak három fia volt: I. Mojmír, II. Szvatopluk és valószínűleg Predszláv nevű. „Szvatopluk 894-ben bekövetkezett halála után tehát Predszláv lehetett az, akit a magyarok az Alföldön találtak, s – mert őt ’megcsalák’ – Sulán (=Csalán) névvel illették. (’Sulan’ valószínű ejtéssel ’Csalán’ – a magyar ’csalni’ igéből. Csalán tehát az a férfiú a magyar monda szerint, akit őseink megcsaltak, becsaptak, megtévesztettek.)” Ami egyúttal azt is mutatja, hogy a közvélemény maguk mellé állítását fontosnak tartották Árpád és vezérei: „Kivel kötötték hát voltaképp a szerződést a magyarok? A kérdés megválaszolásakor Wenzel Gusztáv 1850-ben leírt azon figyelmeztetésére kell hagyatkoznunk, hogy a honfoglalásnak két szakasza van: 1. a magyar földnek

kiűzésük emlékezete a vengerek bánhidai győzelmének emlékekén maradhatott fenn”.³²⁵ És „a jelentős győzelem után a Nyugat-Dunántúlt gyepeként alkalmazták, ezért új települések nem jöttek létre ezen a területen. A vengerek csoportjai azonban... keleten is megtartották területeiket, ahol szövetséget kötöttek Álmos ... népével és feltehetően a házassági kapcsolatot is tartalmazó szerződés eredményeképpen született Szabolcs. A magyarok 862-től tehát szabadon mehettek át a szövetségesük által ellenőrzött Kárpát-medencén.”³²⁶ A későbbiekben a vengerek a 2. vérszerződéssel felvették a magyar nevet és fejedelemül kapták a főfejedelem Álmos kende fiát, Árpádot.”³²⁷

A Kárpát-medence műveltségi egységesülését számos adat mellett még a „honfoglalók” emlékeztében is fennmaradt Vérszerződés, majd a Megszentelt Korona-tan és az arra támaszkodó Aranybulla is megerősíti. A magyar nyelv még több mint ezer évig nem képezte az államnyelvet, merthogy az a latin volt. Az uralkodó nemesség nyelve is, a közigazgatás, a bíróságok, az oktatás, az egyházi szertartás nyelve is latin volt, ezért a magyar nyelv fennmaradása és egységesülése semmiképp sem tulajdonítható az akkori felső osztálybeliek erényének. Ezért minden olyan feltételezés elvetendő, amely szerint a magyar nyelvet a nem magyar anyanyelvű alacsonyabb osztálybeliekre rákényszerítették, őket magukat magyarosították volna. Nincs meg rá sem a közeg, sem az igény, sem a lehetőség. A mellérendelő szemléletet és az erre alapuló életformát tükrözi, hogy még a török időszak végén is a magyar falvak közel egyharmada faluközösségben élt. Ez az arány a korábbi időkben csak nagyobb lehetett. A faluközösségekben nincs földtulajdon, a földön közösen gazdálkodnak. A közös földön a föld kimerülésének elkerülése végett a termékeket célszerűen váltogatják, s egyes termékekre specializálódnak a termelési módok növelése végett. A nagy sűrűségben letelepedett társadalom faluközössége hatékonyan valósította meg a társadalmi oktatást, bíráskodást, szociális ellátást és egészségügyi szolgáltatást (a táltosokkal). A magyar faluközösségekben ismert táltos a közösség tudósa, gyógyítója. A magyar népmesék táltosai, ha átváltoznak valamivé, akkor leginkább lélekjelképeknek felelnek meg. A favakban élő táltosok pedig a műveltséget fenntartó, az egész területen egységesítő és továbbfejlesztő tanítók, papok, orvosok, bírák lehettek. Semmi közülük sincs a szibériai sámánokhoz. A Kárpát-medencében nagyon kevés nyom utal a sámánhitre, azok is a szeppei népek által megszállt és használt, szeppei jellegű területekről származnak, azaz nem a Kárpát-medence földművelő őslakói hitét tükrözik.

A *táltos rendszer*, a Kárpát-medencében az újkőkorszakot megelőzően ismert magyar (rovás-) írással egyetemben megmagyarázza mind a nyelvi egységességet és fejlettséget, mind pedig az alapvető ábrázoló művészeti jelleget. A magyar népi műveltség mellérendelő jellege pontosan megfelel a Szentkorona-tan mellérendelő felfogásának. Hiszen a Magyar Szent Korona az országnak mintegy „hűbérura”, tulajdonosa, és a hozzá kapcsolódó alkotmány szerint az ország valamennyi polgára – beleértve a királyt is – annak tagja. A király a Szentkorona-tan szerint nem birtokolja az országot, csupán annak a feje, merthogy a népesség meg a teste. Mellérendelő szellem ez a javából! Az európai földrész legrégebbi írott alkotmányáról van szó, amely a még korábbi ilyen jellegű megállapodáson, az ún. Vérszerződésen alapszik. Ez tehát

jelképes birtokba vétele, 2. a magyar földnek fegyver általi birtokba vétele. Mindkét esemény 895-ben játszódtott le, tehát Szvatopluk halála után. Így mindkettő szenvedője Sulan (=Csalán), azaz Predsláv volt, akivel a magyarok tárgyaltak, akinek a birtokát meglópták 'rögöt, fűvet, vizet' víve róla. A lovat is hozzá, ámde nem neki vitték ajándékba. Az állat fehér színéből rá kellett volna jönnie, hogy az apjának, a terület ősbirtokosának, Szvatopluk szellemének kijáró adomány.” Nem harcoltak tehát vele, így nem téved Anonymus, mert csak a szellemével harcolhattak volna, de azt ügyesen megnyerték maguknak, amint azt a Képes Krónika ábrázolása is mutatja.” (Szegefi [2002] László: „A Kárpát-medencei 'szlávok’, különös tekintettel Megalé Moráviára.” *Magyar Történelem. Tízezer év – ezer oldalról*. Oktatási segédkönyv. Zürichi Magyar Történelmi Egyesület, Zürich–Budapest, 2002. Acta Historica Hungarica Turiciensia XVIII. évfolyam 1. szám. pp. 239-241. <http://mek.oszk.hu/05900/05939/05939.pdf>.)

³²⁵ Bányai (2009), p. 28. 27. lábjegyzet.

³²⁶ Közismert, hogy Árpád ebben az évben Ravennáig haladt.

³²⁷ Bányai (2009), p. 28.

szittyá jellegű szerződés a jövőbeni állam működtetésére vonatkozóan. A magyar államnak ez a létalapja – és nem I. Istvánnal, hanem több mint egy évszázaddal (138 évvel) korábban született meg. A Sacra Regni Hungarici Corona jelképi szerepe, eszméje és tana meghatározó volt mind a magyar állam megszervezésében, mind ezeréves fennmaradásában, s még a kereszténység legfőbb védelmezője szerepének vállalását is jelentette. S ha a Megszentelt Korona az ország birtokosa vagy tulajdonosa, alája tartozik valamennyi magyarországi ember, beleértve az egyszerű parasztot és a királyt is, akkor a királynak nem tulajdona az ország, szemben azzal a gyakorlattal, amely akkoriban az egész hűbéri Európát jellemezte. Ott a király az őt szolgálóknak osztogatott birtokot, nálunk a birtokhoz feladat kötődött, azaz a feladathoz járt birtok és rang vagy cím. Ott már a Kr. e. 6. évezredtől kezdve az alárendelő szemlélet volt uralkodó. Ennek megnyilvánulásai az istenek és földi helytartói, a királyok, az uralkodó nemesség, az uralom alá vetett szolgák és maga a rabszolgaság.

Nálunk a király a kormányzásra, az uralkodásra a Megszentelt Koronától kap jogosítványt. A Korona-tan mellérendelő szemléletét ugyan később Werbőczy megroppantotta, kiemelve a nemességet a jobbággyokkal szemben. Utóbbiak addig nem voltak szolgák, nem úgy, mint a többi európai, hasonló társadalmi helyzetű ember. A Korona-tannak az alkotmányos hatalommegosztása a király és a nemesség hosszan tartó küzdelmének eredménye. A király a végrehajtó hatalom legfőbb birtokosa, az országgyűlés pedig a törvényhozó hatalomé. Az államhatalom legfőbb alanya, s a két hatalmi ág egyesítője azonban maga a Megszentelt Korona. Az ősi szabadságvágy is kifejeződik a Korona-tanban a keresztény feudális rendiséggel szemben. A szabadságvágy kielégítője az uralkodó állandó ellenőrzésére hivatott királyi tanácsadó testület, amely igazán egy demokratikus és alkotmányfejlesztő intézmény, s akkoriban Nyugat-Európában nem is létezett.

Szent István a Sacra Regni Hungarici Corona, azaz az ország Szűz Máriának való felajánlásával a Szent Koronát örök időkre az ország, a király, a királyi tanács, az országgyűlés, a vitézek, a nemesség, a papság, az Egyház és az ítélkezés, törvénykezés fölé rendelte. Így az Ég szentesítette a Magyar Szent Korona nélkülözhetetlenségét az államhatalom legfőbb jogalanyaként. A Korona-tan – a korábbi időszakokra vonatkozó kifejezéssel élve: a Korona-eszme – a Kárpát-medencei Magyarország és a hozzá tartozó népek, nemzetek alkotmánya volt, egészen az I. világháború végéig, és aztán pedig már csak a Csonka-Magyarorszáé a II. világháború befejezését követő időkig.³²⁸ Érvénye akkor sem szűnt meg, csupán működése felfüggesztődött a körülmények megváltozása miatt: a Kárpát-medence egységes országa elveszítette önállóságát, területeit, és ezért képtelen volt alkotmánya szerint dönteni sorsáról és alkotmányáról. Azóta a térség népei is vergődnek, nem nyerték vissza a régi kapcsolatrendszer és közösség előnyeit, a béke, a megértés és a barátság áldásait.

Amint erről Molnár Kálmán 1930-ban fogalmaz, „tisztában kell lennünk azzal, hogy a népfelség elvének s a népszuverenitás tanának nincs gyökere a magyar alkotmányjogban. Hogy a magyar állam szuverenitásának hordozója nem a nép, nem a tömeg, hanem az állami létre szervezett nép, vagyis a nép a maga közhatalmi szervezetében. Egyszóval: a nemzet. A szuverenitás nem a népé, hanem a nemzeté. Azé a nemzeté, amelyet a Szent Korona jelképez és képvisel: amely Szent Koronában az államélet két fő tényezőjének: a királynak és az államtagoknak jogjai olvadnak össze felbonthatatlan egységgé. Át kell éreznünk azt, hogy a szuverén jogkört a két fő tényező közül egyik se ragadhatja magához ősi alkotmányos jogrendünk szellemének megtagadása nélkül. És ha évszázadoknak szenvedésekben gazdag felemelő küzdelmei megtudták akadályozni azt, hogy a Szent Koronában megtestesült nemzetszuverenitás ne alakuljon át a Szent Korona tagjainak jogát kijátszó fejedelmi szuverenitássá, akkor meg kell találnunk a módját annak is, hogy a Szent Korona szuverenitását ne engedjük a Szent Korona fejének tör-

³²⁸ A magyar bíróságok ítéletüket a Magyar Szent Korona nevében hozták az 1946. évi I. törvény életbeléptetéséig (kivéve a népbíróságokat, de azok egyébként is alkotmányellenesen működtek).

vényes jogát kijátszó népszuverenitássá átvedleni. A múlttal való kapcsolatot csak úgy állíthatjuk vissza, a jogfolytonosság elszakított fonálát csak úgy kapcsolhatjuk össze, ha távol tartjuk magunktól a magyar államfelfogástól merőben idegen népszuverenitásnak forradalmi eszmekörben született és forradalmi mentalitásból táplálkozó elméletét, s újra felemelkedünk a szent korona tanának, vagyis a nemzetszuverenitásnak arra a magyar horizontjára, amelyről őseink ezer éven át az állami szervezet alapvető kérdéseit áttekintették és megítélték, s amelynek alapján hazánk ezeréves fennállását annyi balszerencse között s oly sok viszály dacára biztosították.³²⁹

Történészeink máig nem tudtak kilépni azokból a hamisításokból, mélyutakból, amelyek által irányítva a korai magyar állam európai elmaradott besorolása meg lett határozva. Szerepel náluk barbár, félnomád, nomád, nomád feudális, félfeudális és feudális jelzőnk egyaránt, csak az igazság nem, hogy a maga nemében a legjobb. Pedig ebből az irányból nézve minden összeáll, helyére kerül az összes adat, és saját eredeti néven, önmagát minősítve, mai példázatként is megállva kéri megérdemelt figyelmünket. A királyi udvar ismert ténykedését, működését a kormányzati folyamattól a napi ellátási, közigazgatási rutinig, ki kell terjeszteni az egész országra, s a teljes királyságot érintő, az egész ország érdekében folytatott tevékenységként kell szemlélni, és nem úgy, mint Nyugat-Európában megszokott volt, hogy csupán a király szolgálatára állt minden. Mintha ezen túl önálló élete nem is lett volna az országunknak, pedig volt, sokkal-sokkal nagyobb és több, mint amiről tudunk. Ha csak a lelki élet, az egyházi intézményrendszer összefüggő számadatait tekintjük, láthatjuk ezt a sokkal nagyobb gazdagságot, mert Dávid Katalin sokévi kutatással felmérte a régi Csanád megyét, ahol nyolcszor több templom létezéséről talált nyomokat, mint amennyit a történeti irodalom említ.³³⁰ Sok meglepetésben lesz tehát része levéltáraink ezirányú bűvárainak, és feltárulhat az egész országban történeteknek az emléke, és végre kiteljesedhet a középkori Magyarországról szóló történeti beszámoló. Ezzel összefüggésbe hozható dr. Nagy Sándor megjegyzése, hogy történészeink úgy írtak nekünk történelmet, hogy okleveleinket alig olvasták, tanulmányozták, amiben ő egyébként az eredetünkkel kapcsolatos hamis elmélet elfogadásának okát látja. S ami lényeges, ő nem a kéziratos vagy lapangó oklevelekről beszél, hanem a már kinyomtatottakról: „Sem történetíróink, sem nyelvészeink nem tanulmányozták át az Árpád-kori kódexanyagunkat, vagyis a nyomtatásban is megjelent történeti és jogi okleveleinket. Egyetlen történetírónk sem hivatkozik ezekre, hanem a már mások által megírt, kész könyvekre. Így a régi tévedések tovább élnek. Pedig az Árpád-kori kódexanyagunk 63 vaskos, darabonként átlag 800 oldalas kötetet tesz ki,³³¹ amelyekből a kutató történetíró pontosan meg tudja állapítani az Árpád-kori magyar nép társadalmi, gazdasági és jogi berendezkedését és ezek fejlettségét.”³³²

Szemléletváltásra van tehát szükség belátni, hogy a korai állítólagos európai és világbirodalmak – óperzsa, alexandroszi, római, bizánci, frank és német-római – az emberi civilizáció veszélyeztetői, és nem elterjesztői voltak. Hiszen az emberi civilizáció létrejötte egyszeri (és megismételhetetlen) alkalom volt a földön Eurázsia nyugati végén, a Kárpát-medencében és környezetében,³³³ majd aztán minden irányban elterjedve. Ennek áldásai közismertek, de nem

³²⁹ Molnár (1930) Kálmán: *A jogfolytonosság helyreállításának jogelvi szükségessége és lehetősége*. Pécs, 1930. pp.: 41-42. *Regnum! portál. Királyságban gondolkodunk*. <http://regnumportal.hu/regnum2/node/175>.

³³⁰ Dávid (1974) Katalin: *Az Árpád-kori Csanád Vármegye Művészeti Topográfiája*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1974. Dávid (1989) Katalin: „A magyar ikonográfiai kutatás problémái.” *Ipolyi Emlékkönyv*. Budapest, 1989. Dávid (2003) Katalin: „A kereszt mint jel és ereklje az Árpád-kori Magyarországon.” *Vigília Online*. 2003. <http://www.communio.hu/vigilia/2003/8/david.htm>.

³³¹ Ötvenezer oldalnyi okleveles anyagról van tehát szó, de a közhiedelem szerint „okleveleink elvesztek”.

³³² Nagy (1987), Sándor: *A Magyar Nép Kialakulásának története*. Hídfő Baráti körének Kiadása, Garfield. p. 7. http://www.magtudin.org/NAGY_Sandor_A_magyar_nep_kialakulasanak_tortenete.pdf. V. ö. Darai (2016).

³³³ Stuart Piggott: *Az európai civilizáció kezdetei. Az őskori Európa az első földművelőktől a klasszikus ókorig*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1987. Piggott persze Nyugat-Ázsiát mond, de a Kárpát-medencéről ír, és szerinte a

köztudott, hogy terméktöbbletére, hatékonyságára rávetették magukat bizonyos katonai alapon birodalomépítő hatalmak (mintegy áteredő bűnként folytatva ezt a gyakorlatot). Róma például városállamként indult, hatalma kifejlődésekor arisztokratikus köztársasági formában uralkodó elit volt. A római köztársaság azonban viszonylag hamar megbukott és isteni rangú császárok következtek. Johann Gottfried Herder véleménye róluk igen lesújtó: Róma „csak úgy sajátította el fokozatosan a szárazföldi és tengeri hadművészetet, hogy a világnyi térségben élő összes népet megtámadja, leigázza és eltapossa, végül, csak így válhatott ő maga saját dicsőségének határává és elmúlásának okává, aminthogy azzá is vált... A pártatlan vizsgálódást mi sem akadályozná többé, ha nem keresnék a véres római történelem mögött is a Gondviselés gazdaságos, titkos tervét, mintha Róma például elsősorban azért emelkedett volna oly magasra, hogy szónokokat és költőket neveljen, hogy birodalma határáig terjessze ki a római jogot és a latin nyelvterületet, és képes legyen minden utat elegyengetni a keresztény vallás meghonosítása érdekében. Közismert, hogy milyen szörnyűséges bajok sújtották Rómát és a világot, mielőtt ezek a szónokok és költők kibontakoztak... Egyetlen gyöngyszem megmentése kedvéért tehát hajóknak kellett elsüllyedniök, és az emberek ezrei vesztették életüket pusztán azért, hogy hamvaikból kinőjön néhány szál virág, amelyet a szél is elragad. Vergilius Aeneisének, Horatius békés múzsájának és urbánus leveleinek nagy ára volt; patakokban folyt ki előzőleg a római vér, számtalan nép és birodalom görnyedt rabigába; vajon nem voltak-e túl költségesek a kizsárolt aranykornak e szép gyümölcsei? Ugyanezt mondhatjuk a római jogról; mert ki ne tudná, hogy milyen nyomorúságba döntötte a népeket, és hány ország emberibb berendezkedésének kellett miatta elpusztulnia? Idegen népeken ültek törvényt olyan szokások szerint, melyeket azok hírből sem ismertek; olyan bűnöket és büntetéseket varrtak a nyakukba, melyekről nem is hallottak; végül pedig ez a törvénykezés, amelyet egyedül a római berendezkedéshez szabtak, keresztülvitte azt, amire az elnyomás ezernyi gyötrelme nem volt képes: úgy szétbomlasztotta, úgy tönkretette a legyőzött népek karakterét, hogy elvesztették saját arculatukat, és megjelent helyette a római sas, elgyengült szárnyával fedve be a provinciák gyászos tetemeit, miután kivájta szemüket, és szétmarcangolta belső részeit. A latin nyelv sem húzott hasznot a legyőzött népekből, sem azok belőle. Megromlott a latin, és végül román keverékké lett, nemcsak a provinciákban, hanem Rómában is. A szép görög nyelvet is megfosztotta tiszta szépségétől, sok-sok nép nyelvjárása pedig, amely mind e népeknek, mind nekünk jóval hasznosabb lett volna a megromlott római nyelvnél, utolsó szilánkjáig megsemmisült. És végül a keresztény vallást illetően: amilyen nagy tisztelettel viseltettem iránta az emberi nemre gyakorolt jótékony hatásaiért, éppoly távol áll tőlem az a hiedelem, mintha kezdetben Rómának akár egyetlen utcakövét is érette rakták volna le az emberek... Róma ugyanúgy vette fel a keresztény vallást, mint az Ízisz-kultuszt és a keleti világ megannyi elhajított babonáját; bizony, méltatlan volna Istenhez, ha azt képzelnénk, hogy a Gondviselés, legszebb munkájához, az igazság és az erény terjesztéséhez, nem ismert más eszközt, mint a rómaiak véres, zsarnoki kezét. A keresztény vallás a maga erejéből emelkedett fel, ahogyan a római birodalom is önnön erejéből növekedett, s amikor a kettő frigyre lépett, egyikük se húzott hasznot belőle. Római-keresztény fattyút hoztak a világra, akiről némelyek úgy vélekednek, hogy bárcsak meg se született volna.”³³⁴ Herder tovább is megy a rómaiak igen elmarasztaló jellemzésén, és a római kereszténység megítéléséig jut, bár utóbbiban már a protestantizmus szellemét is érezhetjük. De ugyanúgy érezhetjük a magyar szellem lobogását is, amely így különb kereszténységet adott a világnak, mint Róma vagy Nyugat-Európa. És a Kárpát-medencei magyar eredet és folytonosság elméletét erősíti, hogy amikor a rómaiak elsorvasztották a többi összes provincia nyelvét, sőt még Rómáét is, miként maradhatott meg az itteni magyar nyelv ilyen fényes tökéletességben, mint amilyenek

civilizáció igen ritka a világmindenségben, bár az élet gyakori. Még az is lehet, csak ez az egy van, a miénk, és ez amúgy keresztény teológiai igazság: Teremtőnkkel kapcsolatos.

³³⁴ Herder (1978), Johann Gottfried: *Eszmék az emberiség történetének filozófiájáról*. Fordította Rathmann János. Gondolat Kiadó, Budapest, 1978. pp. 399-401.

ismerjük. Úgy, hogy amikor a Dunántúlon a kelta uralmat a római váltotta fel a maga templomgazdaságával és személyi földtulajdonával, nem múlt el a világ, az itteniek – őseink – megtanultak alkalmazkodni hozzájuk, amint majd a népvándorlásnak mondott hatalmi mozgáshoz is, illetve mert a gazdag itteni föld művelőiként olyan embertömeggel és gazdag műveltséggel bírtak, amivel túléltek a történelem viharait.

Már megvolt tehát az ellentábor Atila idején is, akik elleni csapásokkal ő fenntartotta a Kárpát-medencei hun hatalmi függetlenséget. Utódainak ez kevésbé sikerült a bolgár korszakban, ezért kellett aztán Árpádnak katonai erővel visszaállítani: visszatérni a hatalomba. Ilyen visszatérés jelenik meg a krónikáinkban a conversio szóban, aminek a jelentése tehát nem megtérés, – a magyarok keresztény hitre térítése idejére utalva, ahogy ezideig ezt fordítani szokásba hozták a finnugor eredetet alátámasztandó – hiszen a latin szó ebbeli értelme csak a reformáció óta használatos. Ahogy nem a távolból érkezett ide a magyarság finnugor népként, ugyanúgy nem is a sztyeppéről, valamilyen „keleti” népként. Ezt azért is kell most hangsúlyoznunk, mert előbb több igaztalan támadás érte a Kárpát-medencei magyar folytonosságról szóló elméletünket, amelyben az állítólagos „cáfolatunkhoz” olyan állításokat adtak a szánkba, amelyeket sosem mondtunk, írtunk,³³⁵ majd pedig újabban már egyes „kutatók” a magyarság „uráli létét” kezdték igazolni orosz múzeumi tárgyak elemzésével, azt állítva, hogy csak a „honfoglalás” előtt 50 évvel indultunk el az Urálból,³³⁶ legújabbán pedig az Y-kromoszóma-kutatást mellőzve, a jóval kisebb eligazító érvényű mtDNS-ből vonnak ki hamis közép-ázsiai eredetet számunkra.³³⁷

Az úgynevezett nagy tudományban azért nem törődtek eddig a hunokkal magyar nézőpontból, de annál inkább türk és kínai szempontból, mert szakadékot vontak itt a Kárpát-medencében a hunok és az őket követő „avarok” közé, amint ez utóbbiak és a magyarok közé is, amennyiben mind a három hatalmat az ázsiai, illetve az európai sztyeppéről eredeztették, a kapcsolatukat a Kárpát-medenceiekkel három külön-külön lefolyt hódítás eredményének tekintették, és nem hatalmi folytonosság természetes következményének. A Kárpát-medencei írást is nekik tulajdonítva, mondván, azt a hódítók hozták ide; a korábbi, a Vincsa műveltségi korszakból származó jelekkel való kapcsolatot pedig egyszerűen megtagadták, s a vele való foglalkozástól

³³⁵ Buvári (2011) Márta: „Honnan jött-mentünk? Németh–Darai pengeváltás.” Szilaj Csikó. A társadalmi önszerveződés honlapja. Feltöltve: 2011. május 18. http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyar-ostortenet#!_magyar-ostortenet/honnanjottunk. Cser (2011) Ferenc: „Obrusánszky a Barikádon támadja a magyarok Kárpát-medencei eredetét vallókat.” Szilaj Csikó. Feltölt.: 2011. júl. 23. http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyar-ostortenet#!_magyar-ostortenet/ostortnetvita. Cser (2011) Ferenc, Darai Lajos: „Tételvázlatok (tézisek) és összefoglalók az Őstörténeti Kerekasztalhoz. Hotel Sofitel, Budapest, 2009. március 28.” Szilaj Csikó. Feltöltve: 2011. október 1. http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyar-ostortenet#!_magyar-ostortenet/az--ostorteneti-kerekasztalhoz. Kristóf (2012) Zoltán: „Őshonosak vagyunk-e a Kárpát-medencében? Cser Ferenc és Darai Lajos őstörténeti elképzeléseinek kritikája.” *Kapu* 25. évf. 9. sz. pp. 69-71.

https://www.researchgate.net/publication/328875865_Oshonosak_vagyunk-e_a_Karpat-medencében.

³³⁶ Türk Attila és Sudár Balázs ezirányú nyilatkozataival, írásaival tele van a sajtó és a világháló.

³³⁷ Török (2018) Tibor: „Honfoglalók genetikai származása.” Debrecen, 2018. április 11. YouTube 1. rész: <https://youtu.be/qGuDmLA6rMw>, 2. rész: <https://youtu.be/OIDDoP6MI-M>. Miközben egy közös angol írásban egészen mást – gyér arra mutató kapcsolatot – állít társaival együtt. Lásd Neparáczi (2018), Endre, Zoltán Maróti, Tibor Kalmár, Klaudia Kocsy, Kitti Maár, Péter Bihari, István Nagy, Erzsébet Fóthi, Ildikó Pap, Ágnes Kustár, György Pálfi, István Raskó, Albert Zink, Tibor Török: „Mitogenomic data indicate admixture components of Central-Inner Asian and Srubnaya origin in the conquering Hungarians.” *PLOS ONE* 13(11) Editor: David Caramegli, University of Florence, ITALY. Published October 18, 2018. <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371%2Fjournal.pone.0205920&fbclid=IwAR0OzEYLLWlgXd68iTvMSRFol6MFggMIT-cuSR8HQI2RdR8DAIUGdH24JzjY>. Vess össze: Török Tibor és Neparáczi Endre: „Az öröklődéstan alkalmazásának lehetőségei és eredményei a magyar történelemtudomány számára” és Oláh Zoltán: „Genetikai folytonosság Rudapithecus hungaricustól napjainkig.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXXIII. évfolyam 3. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület A korai magyar történelem és a ZMTE barátai című 31. Magyar Őstörténeti Találkozója, Budakalász, 2019. április 27-28, ISSN 2297-7538 (Megjelenés alatt.)

eltiltották a magyar tudományt. Tehették ezt a jelek őskőkorszakból származó egyetemessége miatt, ahol a jelhasonlóságból kiindulva jeleink ázsiai eredete mellett érveltek. Am a magyar műveltség és nyelv – mondhatni: a jelek nyelve – mellérendelő jellege nem egyezik meg az egy idő óta a szteppéről vagy máshonnan ide sorozatosan érkezett harcias hódítók alárendelő elvi szándékaival és gyakorlatával. Ezért aztán erőteljesen tiltakoznunk kell az ellen az újabban kifejlődő megalkuvó gyakorlat ellen, amikor a szalonképtelenné vált finnugor eredetelmélet helyett egyfajta szeppei és ázsiai származáselmélet kezdte meg kétséges szerepét. Ebben hallgatólagosan elismerik elődeinknek a beláthatatlanul régi időkbeli Kárpát-medencei kialakulását, de kiköltöztetik őket az ázsiai nomád környezetbe, – holott erről a kiköltözésről semmilyen adattal, bizonyítékkal nem rendelkeznek – ahonnan aztán dicsőséges hatalmi tényezőként, de ugyanúgy honfoglaló hódító beköltözéssel hozzák vissza őket a felmelegített turanizmus szerezint, mint a ránk erőltetett másik hamis eredetelmélet, a finnugorizmus teszi.³³⁸

Teljes joggal fogalmazódik meg tehát a követelmény bennünk, hogy őstörténetünkéről szóló elméletünk ne maradjon tovább csonka, egyoldalú, mint eddig volt, hanem legyen végre teljes, tartalmazza a népi és bizony: a hatalmi folytonosságot is. Amiként szóljon ősi írásunkról és műveltségünkéről is, vagy egyáltalán: általános történelmünkéről. Vegye figyelembe, használja fel azt a komoly tudományos eredmény- és érvrendszert, amely az utóbbi évtizedekben keletkezett. Ezek már megkerülhetetlenek és jól alátámasztott mondanivalót nyújtanak. A Kárpát-medencei eredetünk és folytonosságunk bemutatásakor ugyanúgy fontos a (szkíta)hun–bolgár/”avar”–magyar hatalmi azonosság folytonosságára kitérni, mint a népi, szellemi, nyelvi és írási azonosságunkra és folytonosságunkra. Valamint azokra a kiváló jelképi, jelképezés-beli gyakorlati hasonlóságokra, amelyek a neandervölgyi korszak emberétől kezdve, és igen távoli helyeken is megnyilvánulva, a Tordos–Vincsa műveltségen át a Kárpát-medencében és környezetében, az ókoron és középkoron keresztül napjainkig élnek.

A magyar rovásírás szó- és mondatjel emlékeiben, továbbá a népművészet jelképeiben, valamint az uralkodói kör és a vallás jelhasználatában még az íráshasználatot megelőző korszak emlékezetét őrizzük, esetleg már a jelentés elhomályosodása vagy módosulása mellett. Ám ezek visszaköszönnek a régészeti leleteken, még távoli területek és korok anyagából is. E jelkészlet nyomait akár több tízezer évre visszamenőleg is feltárták már, ám megfejtve csak egy-két régi írásrendszer van, s a jelképek többi, további használatának pontos megfejtésére eddig még nem nagyon összpontosított a tudományos kutatás. De fordítottnak, a jelek képi tartalmának sem történt meg az átfogó megismerése, távoli kultúrák jelképi rokonságának összehasonlító elemzése.³³⁹ Ezért is vállalkoztunk a homály oszlatására valamennyire e téren. S ha nem sikerült is minden jelünk, jelképünk és jelentése egységbe foglalása, legalább érintettük a fontosabbakat.³⁴⁰

³³⁸ Lásd Szabó (2004a) István Mihály: „Vezérfonal a magyar és az uráli népek őstörténetének áttekintésére.” A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Tizenhetedik Magyar Őstörténeti Találkozó és Tizenegyedik Magyar Történelmi Iskola Előadásai és Iratai. Budapest 2003. Budapest–Zürich, 2004. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XVIII/2. <http://mek.oszk.hu/05900/05943/05943.pdf>. Szabó (2004b) István Mihály: *A magyar nép eredete. Az uráli népek eurázsiai-amerikai őstörténete*. Mundus Magyar Egyetemi Kiadó Kft. Budapest, 2004.

³³⁹ Vesd össze Molnár (1986) V. József: *Vázlat a természetes modellezéshez*. Művelődési Központ, Gödöllő, 1986. Molnár (2004a) V. József: *Az eredendő világkép I. A kisgyermek rajzos üzenete*. Magtár kiadás, Budapest, 2004. Molnár (2004b) V. József: *Az eredendő világkép II. A forma a hang és a szó, az ősfoma a mese és a játék összefüggő hármasa*. Magtár kiadás, Budapest, 2004. <http://pedagogiasubrosa.hu/pedagogia/molnar-v-jozsef-os-forma-a-mese-es-a-jatek/>.

³⁴⁰ Darai (2017) Lajos: „Műveltségünk és nyelvünk titka, írása.” *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Oktatási segédkönyv II. Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 5. szám.* (2017.) http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016/5_pp_427-581.pdf. Cser (2018) Ferenc, Darai Lajos: „Népművészetünk ábrázolási tartalma, módzata.” *A magyar nemzeti kincs világörökség. Tanuljunk együtt, milyenek vagyunk! Szilaj Csikó. A társadalmi önszerveződés honlapja.* Feltöltve: 2018 december 30. <https://www.szilajcsiko.hu/single-post/2018/12/30/>.

Mindenesetre a siker reményében javasolhatjuk a Kárpát-medencei egységes jelképi gondolkodás meghatározását az emberi értelmesség képi és eszmei alapjaiban, a szellemi néprajzi alkotások elvont jelképeiben, a tárgyi népművészeti alkotások jelábrázolásaiban, a néphagyományok, népszokások eszmei üzenetében, valamint e térség Megszentelt Koronájának és a többi koronázási jelvénynek a jelképi üzenetében, a magyar mérsékelt égövi munkafolyamat szervezés és naptári ünneplés összetevő elemeiben.

A képi és gondolati elemek magyar vagy mellérendelő jellegű összefüggéseit a magyar írás és képi gondolkodás mintaként mutatja számunkra, amiért a magyar írást – akár kiterjesztett értelemben is – a világ írásainak kölcsönzőjeként, mintaadójaként vehetjük számba, azaz nyelvünk az emberi őskultúra egyik alapja, ahol az egész élet jelképezett, például a magyar ház a magyar élet jelképezett színtere.

Mit jelenthet tehát számunkra a – szerintünk – legfontosabb jelkép, a kettős kereszt? A fentiek alapján kézenfekvőnek látszik, hogy az egységet, az egység mellérendelő szellemét és gondolatát, ma például az egységes Európát. Mindezek a jelképek az egyetlenhez, az egyhez, az egységhez tapadnak, és ezt fejezi ki a magyar rovásírás $\ddagger$ jele is. A fentiek alapján már azt is megmondhatjuk, hogy minek az egységét, egységességét fejezi ki. A dravida műveltség általános lélekhite hasonlít a magyar népmesevilágból kibontható lélekhitre. A miénkben viszont a lélek örök és állandó, nem teremődött, nem pusztul el, hanem örökéletű, az embert pedig úgy alkotja meg, hogy vele átmenetileg egyesül, kitölti őt. Az Egy kettős kereszt formája ezért ott, és föltehetően az ősmagyar felfogásban, az emberi test és lélek egységét tükrözhet, egyszersmind az életet adó anya és gyermeke egységét is.³⁴¹ Ám általában véve is az ember és a világmindenség isteni egységét. Így érthető meg és köthető össze egységes jellé a szülő nő és az Egy jelképe, ami aztán a különböző műveltségekben tovább alakult, létrehozva azt a változatosságot, amelyet Magyarországtól Szingapúrig nyomon követhettünk.³⁴²

Ez a jel tehát, valamint a vele rokon szellemiségű jelek, összekötik Európa és Ázsia számtalan műveltségét, a kőkortól kezdve napjainkig. S akik a leginkább megőrizték és megszenvedték ezt az egységtörekvést, azok a magyarok. Bár az ellentétes hatalmi érdekek a tudományba behatolva lehetetlenné tették a magyarság igen korai időtől kezdve érvényesülő, egység elvű életének példaadás szintű történeti feltárását, ennek megvalósítására ma égető igény, kedvező szándék és sok reményteli kezdet létezik. Talán a nemzeteket egyesítő, egységesítő felfogások és szervezetek is elősegítik – ráadásul ama korábbi, más jellegű közösség méltatlan mulasztásaira velünk és az egységességgel szemben – ezen üdvözítő formák gyökereinek és értelmének feltárását, közkinccsé, eleven erővé tételét. Tanácsoljuk a világnak, hogy tanuljon ilyen magyarul, megjavul tőle.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a műveltséget tekintve a magyar nyelvterület kultúrája sajátosan egyéni. Tartalmaz elemeket, amelyek a kelethez kötik, tartalmaz elemeket, amelyekkel a nyugathoz kapcsolódik, de egyik sem meghatározó, uralkodó jellegű: a kultúra jellegzetesen Kárpát-medencei. A mellérendelő jellegű szemlélet keményen elválaszt bennünket mind a Nyugattól, mind a sztepei népektől, akikre ez ugyancsak nem jellemző. Ezzel összeecsengő felfogást Távol-Keleten találunk. Kulturális vizsgálataink összességében mégis azt mutatják, hogy a keleti eredeztetés-modellek sem igazán alkalmazhatók a magyarság kultúrájára, még akkor sem, ha bizonyos jelképek – mint pl. a kettős kereszt – ott is megtalálhatók, ráadásul hasonló

³⁴¹ Van is ilyen ősi ábrázolásunk.

³⁴² Cser (2013) Ferenc, Darai Lajos: „Az egység magyar jelenléte és jelképe az eurázsiai történetben és műveltségben.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXVIII/2. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2013/A. http://epa.oszk.hu/01400/01445/00008/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2013_1_27-114.pdf.

értelemben.³⁴³ Sem a finnugor, sem a türk eredet nem fogalmazható meg ellentmondásmentesen, így újra vissza kell térnünk Magyar Adorján gondolatához: a magyarság Kárpát-medencei, nem jött sehonnan, itt alakult ki és itt lett azzá, ami.³⁴⁴

A nemrég leleplezett mesterséges kapcsolatteremtés a hun és hungar név mai kínai megfelelőjének tekintett xiongnu, valamint az európai hun és a magyar között, a magyar népre való átültetésének jogosságát is megcáfolta.³⁴⁵ Mintegy bevezetéseként a valódi magyar sajátosságok önálló és a ránk aggatott, hamis sallangoktól mentes tárgyalásához. Kiiktatva annak lehetőségét is, hogy az ázsiai hunok címszó alá tartozó tényként lehet vizsgálni a mai kínai Ujguria (Hszincsiang) török nyelvet beszélő népét, aminek megfelelően korábban Kína török nyelveit részletesen tárgyaló könyvet szerkesztett Ligeti Lajos és csoportja.³⁴⁶ Körösi Csoma Sándor tévedését, hogy Ujguriát tekintette a magyarok őshazájának, az okozta, hogy ő a török uralkodó osztály eredetét kutatta. A török uralkodó réteghez tartozóként kezelte „Árpád népét”, de egyúttal a magyarság elődjeként. Lassanként azonban bebizonyosodik, hogy nemhogy a magyar nép nem volt soha török,³⁴⁷ de Árpád vezér és katonái sem, sőt Atila és hunjai sem. Éppen a magyar írás régisége a türknek nevezethez képest mutat rá erre, azaz arra, hogy a türkből lett törököt kell eredeztetni sokkal korábbi műveltségi elemekből, abból az egyetemes magyar műveltségből, amelyet Európában a hunok képviseltek először hatalmi szinten. És beszédes, hogy a görög krónikák nem tudnak kínai kapcsolatról a magyarokkal összefüggésben. S bár türkökről írnak a Kárpát-medencében, azt a terjeszkedő török hatalom miatt teszik, amellyel élethalálharcot vívnak, és amely majd megsemmisíti őket, mi ellenben győztesen kerültünk ki végül a törökkel vívott küzdelemből. Ezeket nemcsak azért kell világossá tenni és hangoztatni, mert már megismerhető az igazság e téren – az ázsiai, sőt kínai hun és a Kárpát-medencei hunmagyar

³⁴³ Cser, Darai (2013).

³⁴⁴ V. ö. Cser (2000) Ferenc: *Gyökerek. Töprengések a magyar nép és nyelv Kárpát-medencei származásáról*. Szerzői Kiadás, Melbourne, 2000. p. 80. http://www.kincseslada.hu/files/public/Cser_Ferenc_Gyokerek.pdf. Angolul: *Roots of the Hungarian Origin Contemplation on the Carpathian Origin of the Hungarian Language and People*. By Ferenc Cser. Melbourne, 2006. <https://www.scribd.com/document/42548033>. Cser (2005) Ferenc, Darai Lajos: *Magyar folytonosság a Kárpát-medencében, avagy kőkori eredetünk és a sejti tulajdonság-örökítő kutatás*. Fríg Kiadó, [Pilisszentiván]. <http://www.leventevezet.extra.hu/folytonos.pdf> és <https://doksi.hu/get.php?lid=19235>. Cser (2007a) Ferenc és Darai Lajos: *Az újkőkori forradalom népe*. Fríg Kiadó [Pilisszentiván]. Cser (2007b, 2008a) Ferenc és Darai Lajos: *Európa mi vagyunk I-II. Európa történeti kapcsolatai a sejti átörökítő jelzőkhöz és a Kárpát-medencei magyar népi, nyelvi, műveltségi folytonossághoz*. Fríg Kiadó [Pilisszentiván]. Cser (2008b) Ferenc és Darai Lajos: *Kárpát-medence, vagy Szkítia?* Fríg Kiadó. Cser (2011) Ferenc és Darai Lajos: *Kárpát-medencei magyar ősiség*. HUN-Idea Kiadó, Budapest. http://www.mvsz.hu/mtf/mtf_12.html.

³⁴⁵ Darai (2018). pp. 92-103.

³⁴⁶ Ligeti (1981) Lajos és Terjék József (főszerk.): *Keleti Nevek Magyar Helyesírása*. Akadémiai Kiadó, 1981. p. 465.

³⁴⁷ Vesd össze Váralljai Csocsán (2017a) Jenő: „A nagyszentmiklósi kincs eredete.” *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Oktatási segédkönyv II. Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 5. szám*. http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016/5_pp.1191-1270. Váralljai (2017b) Csocsán Jenő: „A 'Lehel' kürtje jelentősége”. *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Oktatási segédkönyv II. Acta Historica Hungarica Turiciensia XXXI. évfolyam 5. szám*. (2017.) http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016/5_pp.1271-1348.

azonosítása főleg a Joseph de Guignes³⁴⁸ nyomát követő Pray Györgytől³⁴⁹ származik –, hanem azért is, mert még mindig a hamis azonosítás terjed, és odáig fajult a helyzet, hogy a külföldi enciklopédiák már nem is 896-os hungar, hanem magyar „honfoglalásról” írnak, vérszomjas hódítóknak beállítva a „magyarokat”. Akik megérdemelték Trianont, teszik hozzá aztán a magyarok mai ellenségei. Hol hunok vagyunk, de magyarul beszélünk, hol törökök vagyunk, de magyarul beszélünk, hol szlávok vagyunk, de magyarul beszélünk. Ennek véget kell vetni, és kihirdetni a magyar őstörténet igazságait:

A hunok nem Kínában eredtek, nem Ázsiából jöttek ide, hanem a Kárpát-medencében született magyar nép katonái, honvédői voltak, akik felszabadító, majd államszervező harcok után békésen uralkodtak e tájon, sok-sok nép boldogulását elősegítve. Akárcsak később a hamisan türköknek mondott Álmos és Árpád vezér katonái.

És ugyan miért lenne a székely rovásírás a proto-kínaiból származó? Sehol a nyelvi háttér, így a nagy földrajzi távolság áthidalása több mint kétséges. Avagy sehol bármiféle régészeti anyag, amely bemutatná, hogy onnan és ekkortájt jött az írás a Kárpátok közé – a nyelvvel egyetemben. A magyar nyelv egyedülálló nyelvszerkezete, a hangzók gazdagsága, nyelvünk elképesztően erős, következetes rendszere csak hosszan letelepedett nép és városi létszámú, sűrűségű lakosság által alakulhatott ki, nem pedig folyamatos vándorlás és állandó élethalálharc közepette. Az a nagyfokú kifejezőképesség, amit mai romlott állapotában is csodál a külföldi, aki megtanul magyarul, az honnan van? A kínaiaké igen szegényes, ha csak különböző hangmagasságban ejtve őket, négyszeresen sokszorozva pótolják a hangzóhiányt a kifejezés számára. Ezeket tehát figyelembe kell vennünk, ha a nyelvvel foglalkozunk, és akkor az írásról még szót sem ejtettünk. Valójában pedig olyan régi, több tízezer éves folyamatokról van szó, amihez képest a kínai Nagy Fal építéséhez kötött hun-kapcsolat kétezer éve mosolyt fakasztóan rövid. Ha a nyelv kialakulása igen hosszú időbe tellett és az írás kifejlődése annak végső szakaszához köthető csak, akkor következtethető a nyelv megjelenének akár félmillió éves kora is az emberiség részéről, mivel ötvenezer éves, sőt sokkal régebbi írásjeleket is felmutat a régészet révén feltárt tárgyi emlékek sora szerte a Földön, minden földrészen, a *mindig bölcs emberre*³⁵⁰ vonatkozó embertani ismerettel összhangban.

Ámde kik használják a hun és a türk elnevezést? Beszédes adat, hogy előbbit a „nyugatrómai”, utóbbit a „kelet-római” források. Azaz a magyarokra nyugatról és keletről rátörő ellenségek. És mindig barbár, szegény, éhes, mohó, pusztító, gyilkos, hódító értelemben. Ugyancsak

³⁴⁸ Joseph de Guignes (1756): Histoire générale des huns, des turcs, des mogols, et des autres tartares occidentaux & c. avant et depuis Jesus-Christ jusqu'à present: précédée d'une introduction contenant des tables chronol. & historiques des princes qui ont régné dans l'Asie: ouvrage tiré des livres chinois, & des manuscrits orientaux de la Bibliothèque du roi. Chez Desaint & Saillant, Paris, 1756-1758. [I/1. kötet](#), [I/2. kötet](#), [II. kötet](#), [III. kötet](#), [IV. kötet](#). Német fordítása igen korán elkészült: Joseph de Guignes (1768): Allgemeine Geschichte der Hunnen und Türken, der Mogols und anderer occidentalischen Tartarn, vor und nach Christi Geburt bis auf jetzige Zeiten aus den chinesischen Büchern und orientalischen Handschriften der Königl. Bibliothek in Paris verfasst 1-4. Ford. Johann Carl Dähnert. Kiadta Anton Ferdinand Röse. Greifswald, 1768-71. [I. kötet](#), [1768](#), [II. kötet](#), [1768](#), [III. kötet](#), [1769](#), [IV. kötet](#), [1771](#). Deguignes élete: https://hu.wikipedia.org/wiki/Joseph_de_Guignes. További írás róla: <http://www.ng.hu/Civilizacio/2017/10/17/Reitelyes-hun-orokseg>. Vesd össze Dobrovits Mihály: „Deguignes Magyarország.” Az előkelő idegen. III. Nemzetközi Vámbéry Konferencia. Liliom Aurum, Dunaszerdahely, 2006. pp. 30-2. <http://mek.oszk.hu/05000/05071/05071.pdf>.

³⁴⁹ Pray György: *Annales veteres Hunnorum, Avarorum et Hungarorum* (A hunok, avarok és magyarok régi története). Bécs 1761. Pray György: *Dissertationes historico-criticae in Annales veterum Hunnorum* (Történetkritikai tanulmányok a régi hunok históriájáról). Bécs 1774. Pray elméletének összefoglalását lásd: Görömbei A.: „Az ősmagyarok képe felvilágosodás- és reformkori történetírásunkban.” *Studia Litteraria* LX (1971), 65; Várnai (1974) András: „Az európai Kína-kép alakulása és hatása a felvilágosodás korában.” *Dolgozatok a feudáliskori művelődéstörténet köréből*. Szerk. Klaniczay Gábor, Pajkossy Gábor, Ring Éva. Budapest, 1974. 131.

³⁵⁰ Homo semper sapiens – ez Vámos Tóth Bátor, a Tamana-világjelenség felfedezőjének találó kifejezése.

kitalálták a kalandozások címszót, ennek vádjával igyekezvén elkerülni, hogy arról a töméntelen támadássorozatról szóljon a történetírás, amelyet a „német-rómaiak” és a „bizánciak”³⁵¹ elkövettek ellenünk. A törökkel ellenünk paktumot kötő franciák, Velence, néha a pápa vagy akár az osztrák–török nekünk ártó békék, mind-mind lekerül a napirendről, de a vesztes csatáink, azok előtérben, készenlétben vannak tartva. Ahogy a római kor végi pannóniai kereszténységről sem igen emlékezik meg a történetírás, úgy a hunok, avarok és az árpádi magyarok saját kereszténységét sem fogadják el, hanem a korábbi hitviták eredményeként kialakult korabeli nyugati pogányozást szajkózzák. Pedig elég sok adat és szerző bizonyítja, hogy sajátos kereszténységünk a korábbi változatok folytatásának tekinthető.³⁵² Ennyi is elegendő lenne az Árpád vezette keresztény államszervezés földben talált nyomainak a magyarázatára, de a Szent István által felvállalt ősiség, ősi hitbéli folyamatosság további megerősítéssel szolgál a hun–avar–magyar korszak kereszténysége számára.³⁵³

Nagyra kell becsülnünk azokat a korábbi kutatókat, akik minden ellenvethető egyéb összefüggés ellenére elfogadták tudományuk bármennyire meglepő adatait és az abból következőket közreadták. Ma az őstörténetben az ocsú kiszórása a gabonából ezzel az eljárással tovább folytatható, a józanész módszeres használatával, parasztjaink képessége mintájára. Ki kell derülnie, hogy mi a valóság és mi a lehetetlenség a sok-sok állítás özönében, és hogy mi az értelmes tájékozódást lehetővé tevő vezérfonal, amelyet valamikor, valahogy elváltak, elvettek tőlünk. Ezért látszik a rengeteg felhalmozott kutatási anyagnak mintegy kétharmada teljes kép telenségnek velünk kapcsolatban, amelyet viszont új szemlélettel valóságos, igaz eredménnyé tehetünk. És a nagy keleti (szeppei, ázsiai) mezőkön való hamis szárnyalás helyett sokkal értékesebbé, ezáltal pedig fényesebbé és vonzóbbá tehetjük történetünket. Kemény munka után majd bátran kiállhatunk amellett, amit ma még csak sejteni lehet, ám a tudományos sejtés jó kezdet. Az igen egyenetlen mai színvonal a mondandó egyértelműsítésével vezethet el a teljes győzelemhez, hogy az óvoda, az általános és középiskola, az egyetem és a doktorképzés a magyar igazságot tanítsa és kutassa tovább.

Ehhez viszont a tudomány pontossága és következtetessége szükséges. Ahhoz, hogy oktatási anyagként megjelenhessünk, a felszínesen jónak látszó, ám mégsem igaz dolgokat ki kell iktatnunk. Más lenne a helyzet, ha vallást készítenénk. De nem azt tesszük. Bár anélkül, hogy hinnénk magunkban, elvi álláspontunkban, szellemiségünkben, következtetéseinkben, nem megyünk semmire. Csakhogy, amint a nyelvünk is mutatja, azt szoktuk vallani, ami a meggyőződésünk, és ahogy testi és társadalmi erő is szükséges a szellemi teljesítményhez, ugyanúgy hitre is szükség van álláspontunk érvényesítéséhez. Ennyiben az igaz eszmét alá kell támasztani hittel, és ekkor a hittel altámasztott eszmét lehet vallottnak is, vallásnak is tekinteni. Azaz bölcsellett is meg kell alapoznunk magunkat, ha eredményt akarunk. De mivel „nagy csak az Isten!” – nem lehetünk elbizakodottak, belátva, hogy múltunknak az emberiséget érintő teljes feltárását a mi nemzedékünk még nem érheti el.

De összefogva azokkal a népekkel, akikkel közös a múltunk, a lehető legnagyobb egységre, legtöbb közös eredményre máris törekedhetünk, ahonnan majd további lépések tehetők. Hogy ne csak a magyarok élhessenek tovább őseik útján, hanem ha ugyanazok voltak az őseink, akkor

³⁵¹ Ismerete, hogy ez csak a XVII században kitalált kifejezés. „Bizánci Birodalom egy viszonylag újkeletű kifejezés, amit maguk a bizánciak nem értettek volna meg. 1557-ben (több mint száz évvel a Birodalom bukása után) született meg a kifejezés Hieronymus Wolf német történetíró tollából, aki munkájában (*Corpus Historiae Byzantinae*) új rendszert alakított ki az ókori római és a középkori görög Római Birodalom megkülönböztetésére. A kifejezés általánossá válása egyébként a XVII-XVIII. században következett be, amikor híres francia írók (pl. Montesquieu) kezdték népszerűsíteni.” (<http://tortenelemcikkek.hu/node/382>)

³⁵² Zachar (2006) József: *Egy az Isten, egy a Nemzet. Írások Jézus-hitű magyar eleinkről*. Heraldika Kiadó, Budapest. pp. 57-71.

³⁵³ Darai (2016b) Lajos: „Műveltségünk és nyelvünk titka, írása.” *Alapvetés. Tanulmányok a magyar eredetről és következményeiről. Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXXI. évfolyam 5. szám. pp. 476-500, 514-523. http://epa.oszk.hu/01400/01445/00019/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_5_0427-0581.pdf.

a többi társnemzet is.³⁵⁴ Mert rájuk is vonatkoznak azok a téves állítások, amelyek hamisítások eredményei.³⁵⁵ De vannak olyan, már kikutatott eredmények, amelyek egymást megfelelően kiegészítve, azok helyére léphetnek, amelyekkel teljességükben nem is értünk egyet. Erre lehet példa Heribert Illig elmélete, akinek a lényegi állítása, a 300 éves betoldás a középkor 600 és 900 közti idejébe – mint kimutattuk³⁵⁶ – tarthatatlan, az a kiindulása viszont, hogy a nyugati oklevelek hamisak, és hogy sem „Nagy Károly”, sem a „frank birodalom” nem létezett, felhasználható és fölhasználandó. Meghökkenítő megállapítását a nyugat-európai földrészt tárgyi – régészeti leleti és épületi – ürességére alapozza, a római időkre vonatkozóan. Meggyőzően kimutatta, hogy a történelemhamisítók miként tudtak a különféle időszámítások eltéréseivel ügyeskedni, manipulálni.³⁵⁷

Egy másik, időközben szintén feltárt hamisítás a VII. Konstantin-féle népmozgások közé való besorolásunk: ezt pedig a már bizonyított Kárpát-medencei eredetünk cáfolja. Tehát csak hamis lehet a többi hódító és a többi nép költöztetése, elhelyezése is.³⁵⁸ De ha nincs hódítás, aminthogy ez az igazság, akkor a krónikáinkból kiderülő valóságot kell elfogadni és hirdetni, vagyis ahogy Anonymus írja: harc nélkül hullott ölükbe az ország. Vagy, amit Kézai ír az Árpádékkal egyező nyelvű bennlakókról, akik nem harcoltak ellenük, illetőleg arról, hogy a vérszerződés mindenkit egyesített, bennlakót és a bejövő segítségnyújtót egyaránt.

Azaz, ha Atila nem hódító, hanem felszabadító, akkor valójában ő nem türk, hanem éppen az ellenlábasként eszközével verte meg őket, a katonai erővel itt uralkodókat, és nem történt le-
verése magasrendű szláv és germán kultúrának, mint ahogy ezt szokás lett szemünkre vetni. Az újkorban ugyanúgy igyekeztek Árpádot kitörölni történelmünkéből,³⁵⁹ mint a hun–magyar kapcsolat tényét is. De megvan már a megfelelő irány és eszközrendszer, amelyet használni lehet mindennek jövőbeni pontosításához, kiteljesítéséhez. És jönnek majd a ma még csak sejtett további megerősítő eredmények, ám a sejtés ereje máris segít a mostani kutatási állapotból a legtöbbet kihozni. A továbblépés kíván még valamennyi időt, de a mai teljesítmény is megmutatja már, hogy tökéletes és visszautasíthatatlan megoldás születik: a bizonyosság saját magunkkal, magyar mivoltunkkal kapcsolatban.

³⁵⁴ V. ö. Cser (2016) Ferenc és Darai Lajos: „Szlovák délibáb-vadász magyar nyulat ugrat ki a bokorból. Házat, hazát, és adjuk írásunkat is?” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXXI. évf. 1. sz. Pannon Kultúraközösség Kutató és Képzőközpont Folyóirata 2015/A.

http://epa.oszk.hu/01400/01445/00015/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2016_1_160-204.pdf.

³⁵⁵ Mégha ebből egyesek – talmi – hasznát is húznak manapság. V. ö. Cser (2016).

³⁵⁶ „Legjobb lenne agyonhallgatni, amint elődeink tették... Heribert Illig és Tóth Gyula a 'kitalált középkor' elméletéhez (http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=zjtM46W4jag).” Szilaj Csikó. http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyar-ostortenet#!_magyar-ostortenet/legjobb-lenne. Frissítve: 2013. február. 28.

³⁵⁷ Illig (2002), Heribert: *A Kitalált középkor. A történelem legnagyobb időhamisítása*. Allprint Kiadó, 2002. Illig elméletét ismerteti, értelmező követőinek írásait közléstesi Szekeres Sándor honlapja, az [Eltevedt időszámítás](http://eltevedt.idoszamitas.hu).

³⁵⁸ Kréneisz (2013) Géza: „Porphyrból nevelkedett Konstantin császár 'ismeretlen' Prooimionja (első rész).” *Eleink* 2013/2. 10-14. A Napkút Kiadó honlapján. <https://google.com/napkut.hu/images/folyoirat/eleink26>.

Marczali (1901) Henrik Dr. (szerk): *A magyar történet kútfőinek kézikönyve*. Athenaeum, Budapest, 1901. 27, 28-29. Moravcsik (1958) Gyula: *Byzantinoturcica* I-II. Budapest 1942, 1943. Second edition, Berlin 1958. 261-367. Moravcsik (1967) Gyula és Jenkins, Romilly J. H.: *Constantine Porphyrogenitus De administrando imperio*. Greek text edited by Gy. Moravcsik. English translation R. J. H. Jenkins. Dumbarton Oaks Center for Byzantine Studies Trustees for Harvard University Washington, District of Columbia, 1967. Moravcsik (1984) Gyula: *Az Árpád-kori magyar történet bizánci forrásai*. Budapest, 1984, 2. kiadás 1988. *Corpus* (1985) *Fontium Historiae Bizantinae*. Consilio Societatis Internationalis Studii Byzantini Prohevendis Destinatae editum. Volumen I. Second Impression, 1985. 13. <http://homepage.univie.ac.at/ilja.steffelbauer/DAI.pdf>.

³⁵⁹ Darai (2011) Lajos: „Hova jutunk, ha 'Árpád vezér nem az Árpád-kor része'? Szilaj Csikó, Magyar őstörténet rovat. Feltöltve: 2011. augusztus 18. http://szilajcsiko.wix.com/csiko/magyar-ostortenet#!_magyar-ostortenet/konferenciarol.

Nézzük meg hát most már, hogy melyek Tibai Takács Józsefnél azok a főbb állítások, kiutatott eredmények jellegzetes példái, amelyek alátámasztják az eddigieket, és szemlélet módjukkal elősegítették ennek létrejöttét. Legelőször is kezdjük a legérdekesebbel, ahol, lehet, a hangérmények³⁶⁰ legkorábbi írásos rögzítéséről van szó. A székely rótt, „rovátkolt” írást összehasonlítja saját palóc hangjaival, azaz „hangzataival”. No, meg a latin betűkkel. És megfejti a jelek jelentését. Teljesen szokatlanul? Nem merném azt írni, hogy érthetetlenül, pedig érthetetlen. Jobban tesszük, ha a végeredmény felől nézzük. A közlött tartalom felől. Ami ez latin betűkkel:

Kkezdetüben volua oz ige oz Isten volua
oz ige akkiü önmogua volua oz Isten.

Takács fel is teszi a kérdést: „Vajon kellett-e az Írást nyelvileg fordítani, vagy csak elegendő volt latin betűvel leírni?”³⁶¹ Minthogy ez rovással ilyen volt:

ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠡᠭ ᠲᠡ ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦ ᠡᠰ ᠤᠯᠤᠰ
ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠯᠤᠰ
ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠡᠭ ᠲᠡ ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦ ᠡᠰ ᠤᠯᠤᠰ
ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠡᠭ ᠲᠡ ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦ ᠡᠰ ᠤᠯᠤᠰ
ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠡᠭ ᠲᠡ ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦ ᠡᠰ ᠤᠯᠤᠰ
ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠡᠭ ᠲᠡ ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦ ᠡᠰ ᠤᠯᠤᠰ

És előtte minden rovásjelnek megadta a jelentését, úgy, olyan eljárással, „megfejtéssel”, ahogy például az Isten szóét: ᠠᠨᠠᠭᠢ = „A Nagy Ég fölött cselekvő és összetartó Örök Kétely.” Azaz ez egészen más Isten-fogalom, mint amit mi ismerünk. Egyáltalán, ezek a jelek olyan „hangzatok”, amelyek jelentést hordoznak. Vagyis olyan hangzatokat mutatnak, hívnak elő, amelyek a jelentést, mint mondaivalót, magában a jelben hordozzák. Képirást olvasunk, de a kép rótt betű. Pl. az Isten szó elemei:

† kétely, a kétség
Λ amely összetart,
Y de elmúlász az
X ismért Ég fölött
) a nagy Ég fölött.

Ahol a kezek iránya a jel olvasási iránya, a jelrajz szemléletének és értelmének a meghatározója. És így tovább minden jelle. Hogy még pár nyilvánvaló értelmezést mutassunk:

◇ széltében és hosszában
▨ az állandóan ismétlődő sors (a lélek-vándorlás?)
D az egy állandó sors (az egy testben való földi lét?) a nagy ég alatt
M szellemi és hitbéli

³⁶⁰ A hangérményekkel Dr. Bérczi Szaniszló, Fabó László és több hozzászóló foglalkozott a ZMTE legutóbbi tudományos tanácskozásán. Lásd *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XXXIII. évfolyam 2. szám. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület A korai magyar történelem és a ZMTE barátai című 31. Magyar Őstörténeti Találkozója, Budakalász, 2019. április 27-28, (Megjelenés alatt.)

³⁶¹ Takács meg is jegyzi ehelyütt: „Itt valami nagy baj van a történelem- és vallásszemlélettel. A bibliai Mózes előtt sok-sok Vezér vezeté ki a népet a sivatagosodásra „ítélt” közép-ázsiai területekről, oázisokból. Honnan es van ez a vallás? Ki volt a keresztyén? Ki a keresztyén? Mit neveznek a keresztyénség felvételének? Mi az, hogy pogány? Mi a pogánylázadás? Honnan van az eredeti Ó-Szövetség?” (Tibai Takács, 2019a, p. 20.)

Λ annak állandó terjesztése

Μ megfoghatóan birtokon es keresztül

4 a lengő lobogó alatt terjesztetik

Tibai Takács József székely rovás palóc betűmagyarázatának módszeréhez tartozik, hogy minden írásformában (rendes és vastagított) és még a zárójelekben is lényegét közöl. A „leírt, rovátkolt dolog egy folyamatnak lejátszódása” és a „cselekmény ösmértetése négy szálon játszódik.”³⁶² Vagy ha kell, kilencszer négy is lehet. Amin a jelentésmódosulás kifejezését érthetjük, az árnyalatokét, amikor az eredeti kép értelmezése gazdagodik, kiterjed. Mert a székely ábécé „nem a latin értelemben értelmezhető hangványok tükröződései, de többnyire megfelelnek néha egynéhány latin betűnek és többet szólnak-mondanak, mint latin 'kiáltmányok', minnek eredete igencsak kétes”. A székely ábécé „rovátkái mellett, irányított ujjak mutogatnak a könnyebb megértés szempontjából. Ezek az ujjak nagyon fontosak, mert némelyik betű irányt változtatott.”³⁶³ A változás magyarázata bonyolult csillagászati, de prózai is: a faragás során történt gyakorlati könnyebbség, a rováspálca forgatásából következett stb. És „ez a magyarázat még a toldalék nélküli világból való.” A toldalék külön szónak számított,³⁶⁴ „szavak szavának számít, ugyanes minden szava értelmes szó, sőt mondat, esetenként egész monda”. A toldalékban „a magánhangzókat néhol fel lehet cserélni. Pl.: a–e, (nemcsak -ban, -ben van, -ra, -re, -val, -vel, stb.) i–ü, ... Ám ilyen csereberével az értelmezés kissé más, de ami fő: a lényeg változatlan marad.”³⁶⁵

Annak példáját láthatjuk itt, miként kell megközelíteni régiségeinket, például a magyar írást, amivel manapság már alig találkozunk, ezért ne csodálkozzunk, ha gyér az eredmény: nyelvünk, írásunk feltárása, értékelése, értő kezelése, ápolása. Annak példáját, hogy a jelek szemléletét mennyire áthatja a műveltség alapfelfogása, a világmindenséggel kapcsolatos ősi felfogás érvényesítése. Olvassuk hát Takács Józsefet ilyen szemmel itt: „A palóc a pálcán jobbról balra farag(ott), azaz ró(vott). Úgymond: Azt es a túloldalról. Ám amit odafaragott, nem tudja-tudta elolvasni. Ehhez néki el kell fordítania a pálcát úgy, hogy az utolsóként faragott betű legyen alul. Ezen elfordításokkal vannak kapcsolatban a mutatóujjak, evvel (ez-vel) függ össze, hogy némelyik székely jelnek csak elfordítva vagy el nem fordítva van értelme. Ugyanakkor az értelme nem az értelme. Azaz: úgy nincs értelme. Ez egy – mai szemmel – tiszta ellentmondásos világ, s ez a világ tiszta ellentmondás. Hogy es van? Ezt a nagynak tűnő, de nem nagy, ám kicsi sem, mert nem kicsi – az ellentmondást, mely nem ellentmondás, a következő – nagyon egyszerű – csillagászati példával magyarázom meg. A Nap minden reggel (amely mindig reggel) kél, s minden estvel (mely nem este) lenyugoszik. Van-é értelme? Van, mert mindenki megérti. Ám nincs értelme azért, mert a Nap a Földhöz képest áll, nem mozog (bár máshoz mérve mozog). Az égen való látszólagos mozgását a Föld forgása idézi elő. Tehát a Nap áll és nem áll, mozog és nem mozog. Ugyanúgy egyszerre süt és nem süt, s ahol látszik, ott biztos nincs. S ha már süt, akkoron felülről süt, és alulról fűt. Miért? A lovas népek tudták, bár mai ésszel érthetetlen: A Nap sugara felülről jön, de a meleg alulról. A régi emberek úgy

³⁶² Uo. 13.

³⁶³ Uo. A kiáltmány szót tézis értelemben használja, amelyet nem tart latin eredetűnek.

³⁶⁴ Varga Csaba szerint is a sikeres mondatokból rögződtek a szavak, minek során a gyakrabban használt szavakból ragok lettek. (Varga [2001] Csaba: *JEL, JEL, JEL, avagy az ABC 30000 éves története*. Fríg, 2001.) A XIII. században született Halotti Beszédben a teljes hangzóilleszkedés megjelenik, és a ragok már valódi ragként szerepelnek, és ugyanez látható az Ómagyar Mária-siralomnál is. (Mészöly (1944) Gedeon: „Az Ó-magyar Mária-siralom nyelv-történeti és stílustörténeti magyarázata.” *Acta Philosophica* 8. Kolozsvár, 1944. Glatz (1996) Ferenc: *Magyarok Krónikája*. 2. Kiadás, Officina Nova, Budapest, 1996. p.: 113.)

³⁶⁵ Tibai Takács (2019a), p. 14.

gondol(t)ák: A Nap az Úr, s előtte fejet kell hajtani. Midőn (ember)felkeletkor-(Nap)felkeltekor az ember feje meghajtatik, a Nap fel és (meg) emelkedtetik. Reggel felkeletvel a fej kezdend lehajtatni, ezáltal a Nap emelkedni látszik. Délevéskor pihen a fej, pihen a Nap. Ezután a fej hálából már felfelé tekintend, s akkoron a Napot lemenőben látja. S midőn a nap fölé ér tekintete, számára eltűnik a nap, s kezdődik az Éj. Midőn oly magasra emeli fejét, hogy már csak a legfelső csillagot látja, beáll a sötétség. Megnyugoszik ő es. Elaluszik. Felébredtével, talpraálltával alul keresi a Napot. S újra meghajtja fejét, a Nap előtt... A tekintet alóla felé, majdan föl emelkedtetik.”³⁶⁶

Nem fogjuk most ismertetni Takács Józsi minden gondolatát nyelvünkkel, írásunkkal kapcsolatban, csak érzékeltetni szeretnénk volna, hogy milyen mélységekkel nézett ő szemben és milyen alapossággal igyekezett közvetíteni felénk, amit meg tudott menteni az eredeti szemléletből. És hogy jelezzük, mindennek olvasása tőle ezért nem könnyű e kötetben.

Még egy témakört szeretnénk érinteni a sok „Takács Józsis” feltárából, hozzáállásból – kutatói alaposságból és nemzethű igazságkeresésből. Ez pedig a magyarság modern kori sorsa, aminek korunkbeli állapotát ő szó szerint a bőrén – a talpán – érezhette, mint az egyik előszóban láhattuk. Fogalmilag ugyanolyan nehezen kezelhető velünk kapcsolatos tényekről van szó, mint ősműveltségünk esetében láttuk. Az első és második világháború után, illetve a trianoni diktátum megvalósítása során a Magyar Királyság területéből fél tucat ország részesedett, melyek mai utódállamai még sokkal több országra bomlottak azóta, és ezeknek a működtetéséhez szükséges vagyont, különösen az ingatlan, illetve termőföldi, erdő, stb vagyont az újonnan keletkezett államok többnyire a magyaroktól (magánemberektől és szervezetektől) vették el, sajátították ki, azaz államosították.³⁶⁷ Ezeknek visszaadása tulajdonosaiknak, ill. azok örököseinek csak akadozva, elégtelenül és igazságtalanul történik. A művelődési területen, a kulturális és szellemi javak esetében megvalósított intézkedések már-már a szellemi népiirtás fogalomkörébe esnek, még olyan országok esetében is, mint Osztrákország,³⁶⁸ ahol az elemi iskolai magyar nyelvű állami oktatás 1920 óta szünetel. Egyetemeket, színházakat, stb. vettek el a magyarságtól, egyesületeket tiltottak be,³⁶⁹ még az egyházi életet is korlátozták, magát a magyar nyelvhasználatot a mai napig büntetik a legtöbb környező országban, néhol megverik az utcán az embereket, ha magyarul beszélnek. És a magyarok kevesebbet keresnek, mégha ugyanazt a munkát végzik is, mint az „államalkotó nép” tagjai.

Takács József igen őszintén velős megfogalmazással élve a *türelmességben* jelölte meg magyar sorsfordító jellegzetességünket,³⁷⁰ még ha e fogalom lejáratódott is a 20. században.³⁷¹ Sok más fogalommal együtt, hiszen a politika a fogalmak mögötti értelmezést és cselekvést

³⁶⁶ Uo.

³⁶⁷ Horváth (2002) Lajos: „Trianon utáni földreformok a Kárpát-medencében.” Csapó (2002) I. József: „Az 1921. évi földreform Romániában. Jogtiprás, birtokfosztás, diszkrimináció.” *Magyar történelem. Tízezer év – ezer oldalról*. Zürichi Magyar Történelmi Egyesület, Zürich – Budapest, 2002. pp. 485-496. illetve 497-504. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XVIII. évfolyam 1. szám. <http://mek.oszk.hu/05900/05939/05939.pdf>.

³⁶⁸ Hollósy István kifejezése. (Hollósy [1913] István dr.: *Magyarország őslakói és az oláhok eredete tekintettel a nemzetiségi kérdésre és a magyarság történelmi hivatására*. Budapest. Kiadja Ráth Mór, 1913. p. 5.)

³⁶⁹ Csapó (2004) I. József: „Az önkormányzás múltja és jelene a történelmi Erdélyben.” *Az első világháború és magyar történelmi következményei (1914-1921). Szent István és a magyar államalapítás. (Tapolca 1999).* ZMTE, Budapest-Zürich, 2004. pp. 51-60. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XIV. évfolyam 1. szám. <http://mek.oszk.hu/06800/06802/06802.pdf>.

³⁷⁰ V. ö.: „A régi magyar kultúra alapvonása a határozott tolerancia, emberrel, állattal, növényvel, egyáltalán az egész természettel, az egész világgal szemben.” (Bencze [2003.] Lóránt: „A magyar kultúrkör néhány alapvető jellegzetessége (vázlat).” *Az első világháború és magyar történelmi következményei (1914-1921). Szent István és a magyar államalapítás. (Tapolca 1999).* ZMTE, Budapest-Zürich, 2004. p. 273. *Acta Historica Hungarica Turiciensia* XIV. évfolyam 1. szám. <http://mek.oszk.hu/06800/06802/06802.pdf>.

³⁷¹ Tibai Takács (2019b) József: „Türelmesség. Türelmesség? Türelmesség!” *E kötetben*, pp. 137-142.

azok eredeti értelmével összeegyeztethetetlen, sőt összeférhetetlen módon is képes volt végezni. Türelmességünket a mellérendelő gondolkodással és a kiválóan együttműködő tevékenységgel lehet magyarázni. Nálunk a vallási és nemzeti türelmesség törvény volt az Erdélyi Fejedelemségben, a legtovább Európában, míg akkor máshol ártatlan emberek tízezreit gyilkolták le az igaz eszme nevében. A Habsburgokkal megszűnt a türelmesség a nyugati és középső országrészünkben, és irtózatos dolgok indultak a türelmesség földjén: inkvizíció, keresztény testvérharc, idegen és magyar katonák harca, zsoldosok egymás közti rivalizálása. A Szent Liga felszabadítónak nevezett háborúja magyar népiirtásnak is beillett, még Erdélyben is elkezdtek a jezsuiták a türelmességet felszámolni.

A magyar katonákat, mivel nem fordultak népük ellen, elbocsátották, akik vezért kerestek, s találtak is Tököly és Rákóczi személyében. „A kuruc harcok leverése után újra népiirtás kezdődött. A protestáló magyart csak a mocsárvilág védte meg. Az egész Országban bekövetkezett az, ami a Habsburgok által uralt részen Ferdinánd óta folyt. Megkezdődött az összeuszításra való nevelés, a magyarság szétforgácsolása. Magyart magyarra, katolikust protestánsra, szomszédot szomszédra, testvért testvérré uszíták. Az utolsó életben maradottakat az idegeneknek kellett eltenniük... Egyes vidékeken teljesen kiirtatták egymással a lakosságot, majd ezt követte a békésnek hazudott betelepítés. Aztán az idegenek javára telekkönyveztek... A madéfalvi események után a katolikus hit érdekében más síkra kellett terelni a magyarirtást és népiirtást. Erre jó példát szolgáltatott a francia nacionalizmus. A kalapos király ezt ki is használta. Magyarirtásra felbérelte az oláh Horeát és társait, amit a történetírás hűbéri ellentétnek állít be.”³⁷²

Takács József keserűen állapítja meg, hogy mialatt itt „az Árpádok előtt és alatt a lovas népeket a türelmesség jellemezte, a Habsburgok alatt a türelmetlenségre való nevelés volt a cél. Horea segítségével kieszközölt népiirtás után ez megváltozott. Következett a kényszerszülte türelem korszaka.”³⁷³ A magyarság látta, hogy ellenségeket, Habsburgokat szolgáló idegeneket telepítettek a nyakára, katonai stratégia szerint elhelyezve az országban. Egy hirtelen jött forradalom teljes kiirtással fenyegetett. Nem volt egy színmagyar lakosságú vármegye, és a szabad királyi városok is részben idegenekből álltak, de még a szász városok is kaptak ilyeneket, mivel a rebelliseket támogatták. A Székelyföld a legnagyobb idegenek nélküli országrész, aminek szélén már voltak oláhok, és oláh ezred „vigyázott” a székelyekre. A reformkorban a magyarság kényszerszületéséből volt óvatos, a forradalom vértelen volt, de Jellasics hamar beindította a Habsburgok ördögi tervét. Ezen terv értelmében magyartalanítani kellett volna az országot. Isteni szerencse volt a jobbágyszabadságról szóló törvénycikk. Ha ez nem lett volna, akkor az idegen ajkú jobbágyságot urai ráveszik a magyarok lemészárlására. Így azonban a jobbágyság megoszlott, csak kevesen hallgattak uraikra, sokan tanácstalanul vártak, s sokan a magyar forradalom pártjára álltak. Ha az idegenajkú jobbágyság kiáll urai mellett, akkor vége a magyar nemzetnek. Nem ok nélkül gondolkodtak a nemzet nagyjai nemzethalálban. Nagyon közel volt hozzá a nemzet.”³⁷⁴

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc leverése után ezért már nem lehetett visszaállítani a jobbágyságot, mert a jobbágyok a császár ellen fordultak volna. De amit nem tudtak megtenni a forradalom alatt, meg akarták valósítani a minden türelmességtől mentes Bach-korszakban, miközben az idegenajkúak követelték a forradalom leverésért a jussukat. Sok-sok hazudozás után az uralkodó látszatkiegyezést kötött az összes követelődzője ellenségével, a magyarsággal. A politika a birodalom érdekeit a katolikus egyház berkein belül akarta érvényesíteni, az egyházon keresztül irányított uszítás és türelmetlenség tartotta össze a birodalmat. Mivel a császár kénytelen volt kiegyezni a halálraítélt nemzettel, a vezérvonal az ország gazdasági tönkretétele lett. „A császáriak számítását a zsidók akadályozták meg. A zsidók egy része már magyarérezelmű volt, s magyar érzelemből is cselekedett, de a legtöbbben a saját zsebük hasznára

³⁷² Tibai Takács (2019b), pp. 140-141.

³⁷³ Tibai Takács (2019b), p. 141.

³⁷⁴ Uo.

hozták helyre a halálraítélt nemzet nemzetgazdaságát. Ezért a bécsi udvar valósággal sugallta a zsidók iránti ellenszenvet. Ez is a katolikus papságon keresztül működött. A magyarokkal akarták kiirtatni a zsidókat, s az idegenajkúakkal a magyarságot. Ezért ment a zsidóellenes uszítás, s ugyanakkor a nyelvi-nemzeti uszítás is. A birodalom felbomlása után a Kisantant államai elsőszámú ellenségei nem a zsidók, hanem a magyarok lettek. Ezen államok mohósága miatt a sorrend megfordult, s a zsidóirtás még néhány évre eltolódott. Később a zsidóirtást a magyarokkal akarták megcsináltatni. Bár a Kisantant több zsidót gyilkoltatott le, mint a magyarság, mégsem beszélnek róla. Sőt a Kisantant fővédnöke – Franciaország – sincs messze az első számtól a zsidóirtás listáján.³⁷⁵

Takács a türelmetlenséget a továbbiakban is főszereplőnek látja, mert a szétesett birodalmon türelmetlen, mohó népek osztozkodtak, akik magukat nemzetnek tartották, nemzetállamnak, holott a többségük mondvacsínált volt, és sosem volt történelmi tényekre hivatkoztak. „Egy soknemzetiségű birodalomból, amelyet a rossz irányított, több soknemzetiségű államcskát hoztak létre, amelyeket szintén a rossz szándék vezérelt. Tették mindezt az akkoron nagyon használatos *’Népek, nemzetek önrendelkezési joga’* jelszavának teljes megtagadásával. A béke Franciaországban kötöttetett, s minden *’győztes’* állam francia módra szeretett volna egynyelvű államot alakítani. Tehát ki kell irtani először az összes másként beszélőt, majd a másként gondolkodót. Úgy cselekedtek, mint a franciák. Fennkölt jelszavakat hangoztatva, demokráciáról, jogegyenlőségről beszélve irtották a népet. Történelmi kegyhelyek, falvak, temetők tűntek el, új falvak születtek egy hasból húzott határvonal mentén. A Kárpátok medencéjében megszűnt mindenforma türelmesség a más iránt.”³⁷⁶ — Tapasztalunk-e ma mást?

Tehát a magyarságnál „ennek a türelmes és multikulturális beállítottságnak hátrányai is voltak a magyar történelemben. A türelem ugyanis a társadalmi–politikai életben oda vezetett, hogy a türelmesen elfogadott, a magyarság közé bevándorló népek egyrészt nem voltak hasonlóan türelmesek. Másrészt a magyar társadalmi–politikai ellenállás mindig passzív rezisztenciaként jelentkezett, akár a Habsburg elnyomással szemben, akár később a nemzeti szocializmussal, majd a szovjet nemzetközi szocializmussal szemben. Természetesen ez a passzív rezisztencia – főként az utóbbiakkal szemben – nem bizonyult sikeresnek, jobban mondva nem volt sikeresen dokumentálható. A hosszan tartó türelem néha gyors, váratlan fölkelésekben, eleve kudarcra ítélt szabadságharcokban robbant ki (például 1848-ban, 1956-ban).”³⁷⁷

Takács József nem hallgatja el, hogy a trianoni trauma hatására a Csonkaországban is akadozott, szünetelt a türelmesség, ahol először a menekültek áradata szülte a türelmetlenséget: a pesti munkanélküliek rovására előnyt élveztek az elszakított országrészek menekültjei. A rövid idejű kommunizmus is fokozta a türelmetlenséget, s annak folytatása a láthatatlan kommunisták részéről Horthy alatt. Valamint a hirtelen felduzzadt létszámú úr, katonatiszt, vasutas stb., akik nem tudtak szakmájukban elhelyezkedni, és sok lett az olcsó munkaerő is. „A visszacsatolásoknál némelyik katonai egységek úgy jöttek, mint a gyarmatba, pedig a nép felszabadítókat várt. A belbiztonság emberei a rendes emberek között keresték az árulót... Családegyesítésekről beszéltek a rádióban, de valójában hallgattak azon családokról, amelyeket az új határ vágott el. Türelmetlenség volt minden új határ mindkét oldalán, kivéve azt a részt, ahol visszaállt az Istenszabta határ... A két világégés közötti és a második alatti korszak mégis a türelmesség korszaka volt. De ez a türelmesség teljesen más, mint az Árpád-kori. Már Európában mindenütt nagyban folyt a zsidóirtás, de a kissé kibővített csonkahan még a zsidók menedékéül szolgált. Itt pattant el a húr a legkésőbb, s azért látszik iszonyatosnak, mert 1eléggé gyorsan folyt. Akármit is beszélnek, itt maradt életben a legtöbb zsidó. A második párizsi feldarabolás után legalább három évig népiirtások, áttelepítések, kitelepítések következtek. Most már Bukarest is követte a prágai nyájas politikát (soha be nem tartott szép törvények leírata, s hangoztatása) és

³⁷⁵ Tibai Takács (2019b), p. 141.

³⁷⁶ Uo.

³⁷⁷ Bencze (2003), p. 275.

látszólagos jogokat ad. Többek között kintről látszó önkormányzatot a székelyeknek. Aztán jön a világmegváltó kommunizmus türelemparancsa. Légy türelmes, bántsad a vallást! Légy türelmes, irtsd ki a mást! Mindenki egyforma lesz! Mit jelent ez az utolsó, talán azt, hogy nem létezhet két ember a földön. A világmegváltó kommunizmus alól a látszatforradalmak meghozták a felszabadulást. Ez nem szabadulás, hanem szabad dűlás. Sajnos csak a türelmetlenség lett felszabadítva, kiszabadítva. Nagyon nehéz lesz a türelmetlenség rossz szellemét visszazárni a palackba.³⁷⁸

Takács József szemlélete arra kötelez bennünket, hogy „ne engedjünk a ’48-ból”. Mert jogosak követeléseink, és ha alább adjuk, attól semmi se változik. Minden nap minden órájában minden jogtipró, minket „kollektív bűnösségre” ítélő és megtorló szerződést, törvényt, intézkedést és tettet bírálunk kell és követelni megszüntetését és örök időkre a hasonlóktól való elhatárolódást, intézkedést, hogy ne ismétlődhessen meg ilyen. Felül kell vizsgálni minden egyéni sérelmet és orvosolni, igazságot szolgáltatni és méltányos bánásmódot elérni végre. Semmiféle elavulásra hivatkozást elfogadni nem szabad ezekben az ügyekben, és ha például a kulturális javak, bécsi levéltári anyagok, egyéb odakerült nemzeti kincsek, valamint a magyarságunk számára jelentős dolgokat már korábbi szerződéssel rendeztek, azokat újra kell tárgyalni, mert a Vörös Hadsereg árnyékában, vagy egyéb nyomás alatt lettek aláírva, elfogadva korábban, sokszor a magyar érdekekről a nemzetköziség nevében lemondva. Követelnünk kell az 1920 előtti állapot visszaállítását azokon a területeken, ahol erre mód van, tulajdonviszonyok, nyelvhasználat, vallási hovatartozás, stb. esetében. A visszaállítást visszamenőleg is követelnünk kell, azaz olyan állapot elérését például az anyanyelv érvényesülése terén, amely akkor jött volna létre, ha nem történik meg az 1920 óta a közelmúltig vagy napjainkig tartó jogtiprás. A magyarországi nemzetiségekkel való foglalkozás jó gyakorlatát példának lehet állítani, de azokat az irányváltozásokat is figyelembe kell vennünk a magyar esetben is, amit itt, mint szükségszerűséget, tapasztalunk.

Ebben a jelképes jelentésben, amit Tibai Takács Józsefnek – és magunknak – címeztünk, összegezve elmondható, hogy az egyes korszakok műveltsége, mítoszi világa, vallási tanítása és gondolati rendszerének tartalmi és formai elemei, adatai, jellegzetességei és összefüggései eltérő felfogásokat, gyakran egymással ellentétes minőségeket mutatnak és képviselnek, de vizsgálatuknak, összehasonlításuknak nem lehet szándéka a róluk való mai kizárólagos értékítélet alkotás. Hanem a cél mindig csupán a téma, a kérdéskör valóságának az elérhető legkövetlenebb, legpontosabb megismerése, legjobb feltárása lehet. Önmagában véve ugyanis egyetlen ilyen minőség sem alap az értékítéletre, egyik emberi teljesítmény sem értékesebb, jobb, használhatóbb, mint a másik, különösen annak híve, művelője számára. Azaz ma nem megállapítható egy-egy korábbi nézetről, felfogásról s a neki megfelelő emberi gyakorlatról önmagában, hogy melyik számunkra a követendő, melyik az elvetendő. Hiszen mindegyik meghatározott körülmények között született emberi alkotás, amely az adott körülmény sajátos kihívásaira a maga idejében adható lehetséges, talán ma nem tetsző emberi válaszokat tartalmazza. Ezért aztán a mai erkölcsi következtetések alapjául sem szolgálhat egy az egyben valamely régebbi tapasztalat, tanulság, következtetés: nem pótolhatja a mai kihívásokra adandó mai válaszokat.

Sem az evolúciós elképzelést, sem az örök, változatlan eszmék tételét nem alkalmazhatjuk tehát, mert mindkettő felhasználja az eleve elrendelés téziséét. Az előbbi mindent a mai legmagasabb rendű állapotához vezető kifejlődésnek rendel alá, s hajlamos még a márt is alárendelni valamiféle elképzelt jövőti tökéletességnek. Az utóbbi pedig egy meghatározott, szent korszakban alkotott tanra támaszkodva, lassítja az önálló alkalmazkodást a jelen kihívásaihoz. Előbbi konzerválja, dogmatikusan, bebiztosítással tovább élteti a mához vezető út hibáinak tévedéseit is, utóbbi pedig vakká tesz az igazán új eszmékre, azok szükségességére, sőt még a régi eszmék sajátos eredetének a feltárását is megakadályozza.

³⁷⁸ Tibai Takács (2019b), p. 141. Nálunk mára a helyzet megváltozott: a külhoni magyarok iránt tanúsított szemlélet őket a nemzetegész tagjának tekinti és ennek megfelelően segíti.

Annak a szándéknak viszont, hogy a korábbi emberi gondolkodással, tevékenységgel kapcsolatos adatokat a történelmi események hitelessége alapján rendszerezzük és adjuk elő, nem lehet mindig maradéktalanul eleget tenni, ha a róluk szóló elérhető történelmi híradások adatait valamely régibb vagy újabb felfogás tételei, érdekei befolyásolták, befolyásolják. Így aztán hiába hirdetjük, hogy nem áll szándékunkban állást foglalni, a bemutatott események, a róluk szóló elképzelések, fogalmak ettől nem lehetnek teljesen mentesek: eme velejáró behatásokat a közelebbi múltból örököljük és adjuk a régmúlt szereplőinek szájába. Így minden gondolati tény a történelmi ember tudatában megjelent teljesítménynek kell tekinteni, s nem az ő tudata mögötti külön természeti vagy eszmei valóságnak. Nem olyannak tehát, amely mindenáron érvényesül, áttör: beteljesíti a fejlődést, betölti eszmei rendeltetését, hanem olyannak, amelyet emberek formálnak, alkotnak és fenntartanak. Ugyanakkor a tudomány mai állása nem teszi lehetővé, hogy a korábbi gondolati valóságok egészét kritika alá vegyük, azok valóságértékét megadjuk. Ám amennyire lehet, nyomon követendők az emberi tudat különböző megnyilvánulásai, változatos formájú jelenségei, történelmi változásai és az emberi cselekvésre gyakorolt hatásai, s befolyásuk az adott korra és a kor társadalmára.

Ebben még az sem zavarhat meg bennünket, hogy a történelmi időben visszafelé haladva egyre jobban elhomályosul előttünk a kép, s az egyéni gondolatokat felváltja a kollektív bölcsesség hitvilága és a mítoszi elemek kifogyhatatlan változatossága, s mégis alapvető változatlansága. Minden történelmi elemzésnek az emberi magatartás és tett mint válasz feltárásával kell foglalkoznia. Jó esetben a kihívások meghatározásával, s nem azzal, hogy találgatásos jelleggel megfeleltesse e magatartást és tettet utólag kitalált, vélt gondolati vagy hitbéli elveknek, azokból fakadó elképzelt szándékoknak. Mert ez utóbbi eljárásból szükségszerűen a jelen állapotok visszavetítése, a mai követelmények múltbeli érvényesítése származik, s ez lefokozza, lealacsonyítja a múltat, s olyan elképzeléseket, elveket tulajdonít a régieknek, amelyeket ők biztosan nem vallottak, és amelyek félrevezetnek bennünket, semmi valóban felhasználható tanulságot nem nyújtva.

Az őskori tudományos ismeretek megjelenési formája, a csillagos ég időtálló kozmológikus képe az emberiség egységét kifejező mellérendelő gondolkodás és közösség máig utolérhetetlen eredménye, terméke. Ennek elértéktelenedését, érthetlenné, elavulttá válását az alárendelő szemlélet megjelenése és érvényesülése okozta. Hiszen a földi érdekkörbe lehozván ezt a tudáskészletet, valójában lefokozta azzal, hogy egy kiemelkedő hősi, papi elit, kiválasztottnak titulált parancsnokok, királyok történetét faragta belőle. Ezt az irányt erősítette az is, hogy a csillagok helyére isteneket, isteni világot képzelt, ahová a földi főnökök titkos módon kapcsolódnak, születésük előtt és haláluk után odatartoznak.

Az ősi tudáskincs tehát új szerepben, új összefüggésben találta magát, midőn saját céljaira kezdte azt felhasználni az egyik társadalmi csoport, megbontván vele a társadalom egységét. E csoport azokból állt össze, akik a tudás birtoklása révén is erősíteni akarták alárendelő törekvéseiket, az egész nép alávetését saját uralkodásuknak. Nem az eredeti tudás megértése, elsajátítása és gyarapítása lett ennek az elitnek a célja, hanem annak olyan, meghatározott érdekkörben való alkalmazása, ami szükségszerűen ellentétessé vált vele. Így ezen ősi ismeretek megértése, áthagyományozása nem valósult meg maradéktalanul, néha éppen az alávetettek szabotázsai miatt.

Végül az emberiség által addig féltve őrzött tudás erodálni kezdett, teljessége csorbát szenvedett, általános ismertsége megszűnt. A mindentudás az istenség tulajdonságaként jelent meg, mely az alávetett emberiség számára elérhetetlen, elzárt, ezoterikus lett. Ám az isten vagy az istenek a kiválasztottakat beavatják, bevezetik ebbe az ismeretbe, miáltal egyedülálló, isteni képességeknek is birtokába kerülnek. Ezek elengedhetetlenek az uralkodáshoz, és olyannyira magasrendűek, hogy csak a „kiválasztottak” képesek elsajátítani őket. Ez alapozza meg a királyi papság intézményét. A papok és apostoli királyok az isteni akarat közvetítői, az istenség

hasonmásai, de mindennek valóságos megteremtői, létrehozói is, akik a körülmények alakításával teszik szerepüket evilági módon megkérdőjelezhetetlenné, azaz elvi úton bebiztosítottá.

S teszik a történelmet alárendelő, alárendeltek és mellérendelő küzdelmévé Európában és a világ többi részén. Ennek a küzdelemnek a korszakai megegyeznek ugyan az írott történelem szakaszaival, fejleményei azonban jobbra csak az alárendelő szemlélet, sőt érdek szerint lettek értékelve. Pedig a mellérendelő szemlélet és magatartás, a mellérendelő tevékenység, a mellérendelés eredményei is fennmaradtak, érvényesültek, megvalósultak, és fenntartották, gazdagították a világot, miközben az alárendelés sokszorta csupán rombolni tudott.

Ugyanakkor az alárendelő és mellérendelő stratégia és törekvések jellemző megnyilvánulásai a politika és a kultúra területein együtt képezik különösen az európai múlt legjellemzőbb vonásait. Kényszerűen bár, de együtt, egymással valamiféle egyensúlyban teremtték meg végül is Európa világbeli vezető szerepét, s okozták mindazt az eredményt és eredménytelenséget is, amit ma a modern, globalizált világ jelent. A két szemlélet és késztetés egymást kiegészítő, harmonikus létmódja ugyan továbbra is elképzelhetetlen, és egymást kizáró, kibékíthetetlen vonásaik, összetűzéseik a közelmúltig, sőt máig kimutathatók, mégis reménykednünk kell a megoldásban, amire például a valóban keresztényi gondolkodás már eljutott. Ráadásul a jövő kilátása a mellérendelés–alárendelés európai kettőségének meghaladására magában hordozza annak világviszonylatban is jótékony, üdvös hatásait.

Nagy kérdés tehát a mai világban, hogy melyik érdektábor fogja meghatározni az emberiség jövőjét. Félő, hogy az alárendelő szemlélettel folytatódnak a háborúk, a legjobb erők lekötése a hadi kutatásfejlesztésre és gyártásra, s az emberiség végül nem lesz képes megoldani saját problémáit, mert a kicsinyes hatalomféltés a kontraszelekciót teszi általánossá, ez pedig visszafogja az egyetemes emberi haladást, s végül pozitív visszacsatolást gerjesztve, megsemmisíti bolygónkat és reményvesztett emberi lakóit. Reménykeltő lenne viszont, ha az emberek egyenrangúságát valló mellérendelő szemlélet kerekedne felül és terjedne el a Föld teljes szélétében és hosszában, mert rögtön természetes és szerves sorrendbe tudná sorolni mind az emberiség előtt álló legfontosabb és kevésbé fontos feladatokat, mind az azok megoldására leghivatottabbakat. S ezzel új, lelkesítő távlatok nyílnának meg az emberek előtt, mindenki újra megtalálná saját helyét, feladatát és boldogságát az emberi közösségben, lett légyen az a megvalósult Földön vagy a világmindenség más pontján. S ez az előre nézés, célvonzás, mint általános mellérendelő hatás, hamarosan felválthatná az önző érdekeikhez ragaszkodók elnyomó, másokat háttérbe szorító eljárását.

Láttuk, hogy ilyen és hasonló elvek mentén gondolkodott Dr. Tibai Takács József, „a mi Jóskánk” is. Behozta ezt a szellemet az Egyesületbe és azt meg is találta itt. Érdemes tehát a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület kiadványait lapozgatni, kutatási eredményeit fontolóra venni, amely magas színvonalú és önkéntes társulása, azaz független intézmény a magyar szemlélet és teljesítmény megismerésére és alkalmazására.